

Stanowiłemu Panu *Dr. Janowi Jakubowskiemu*
Prokuratorowi *Janowi Wojskiemu* Izbie Opcyjnym w Lub
1925. *Alicja Belcikowska*

Przewodnik praktyczny po Sejmie i Senacie Rzeczypospolitej Polskiej

(Zawiera w sobie spis posłów i senatorów według alfabety i z podziałem na Kluby, zestawienie liczebne klubów: Sejmu i Senatu, oraz 2 barwne plany sal Sejmu i Senatu z oznaczeniem miejsc klubów).

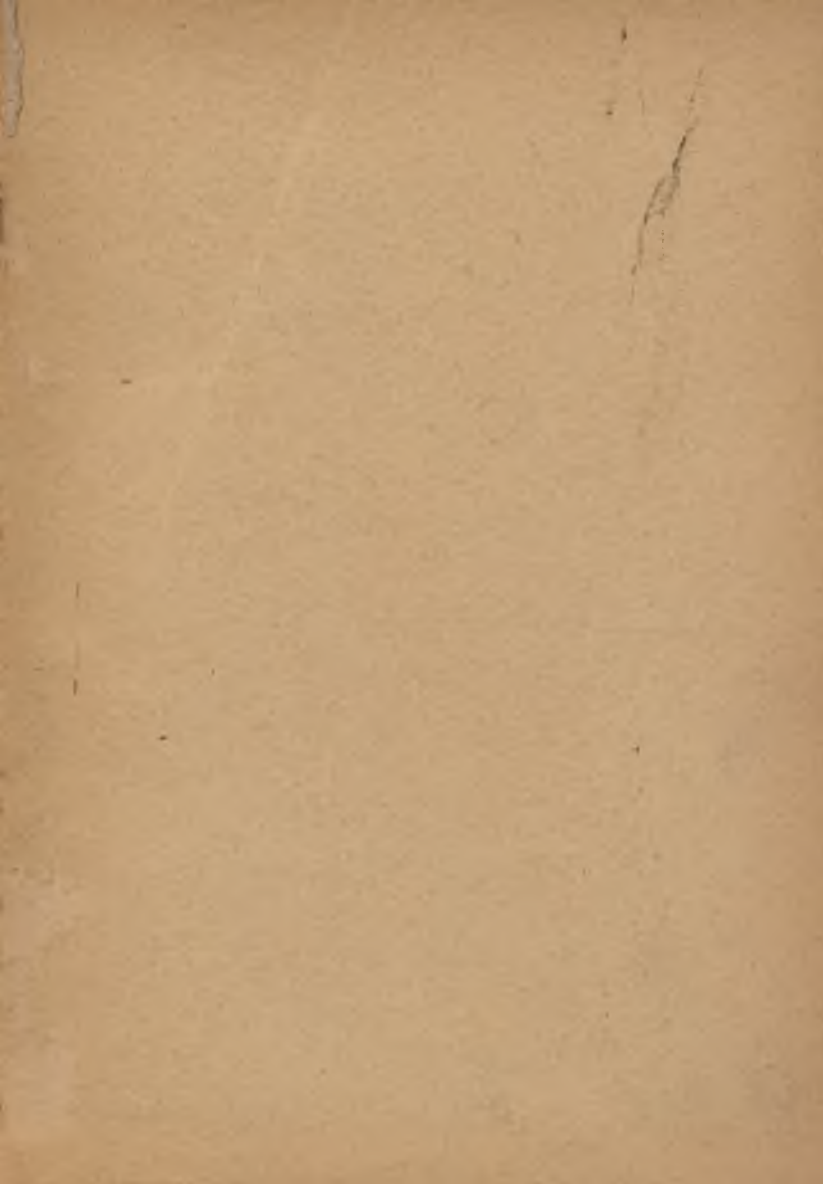
Opracowała
ALICJA BELCIKOWSKA

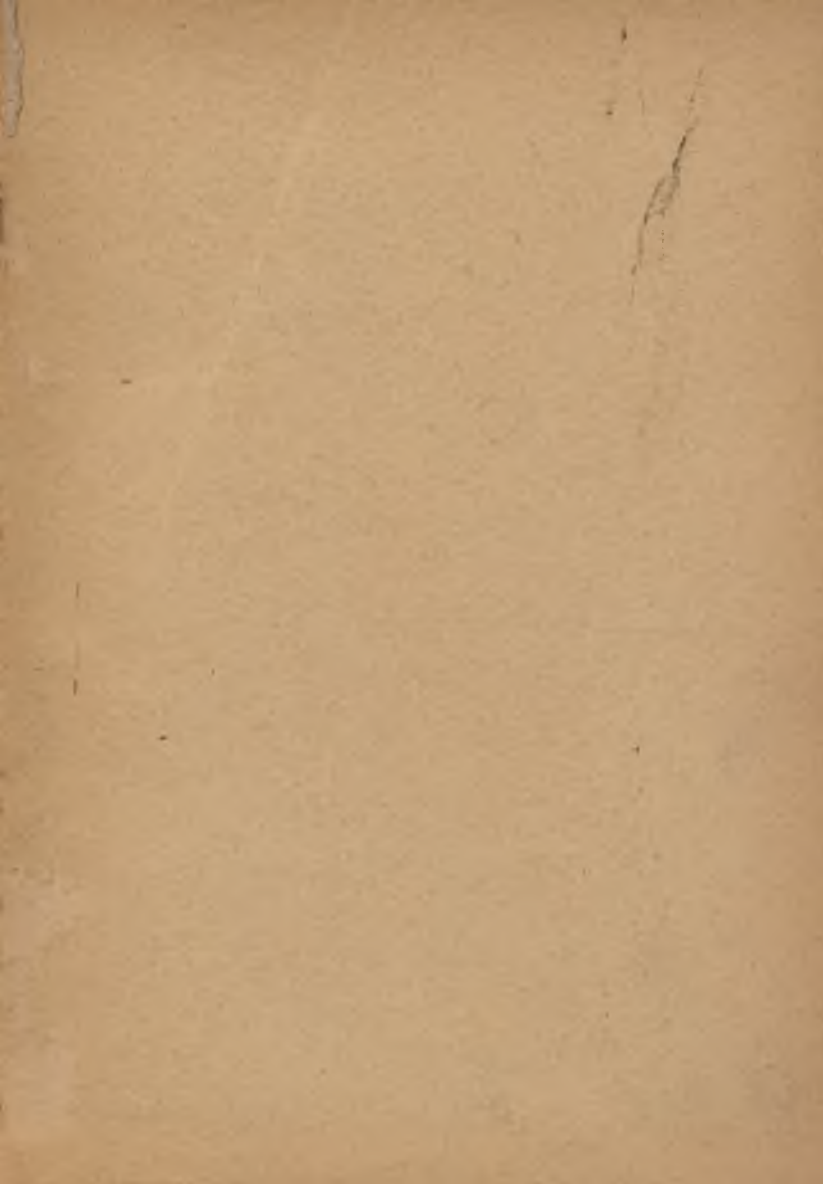
SKŁAD GŁÓWNY SP. AKC. „DOM KSIĄZKI POLSKIEJ”

Warszawa, Plac Trzech Krzyży 8

1925.

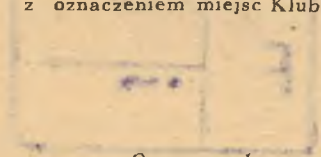

Przewodnik praktyczny po Sejmie i Senacie Rzeczypospolitej Polskiej

(Zawiera m. in.: spis posłów i senatorów według alfabetu i z podziałem na Kluby, zestawienie liczebne klubów: Sejmu i Senatu, Regulamin Sejmu i Senatu, oraz 2 barwne plany sal Sejmu i Senatu z oznaczeniem miejsc Klubów).

Opracowała
ALICJA BEŁCIKOWSKA

SKŁAD GŁÓWNY SP. AKC. „DOM KSIĄŻKI POLSKIEJ”,
Warszawa, plac Trzech Krzyży 8.

1925.

Województwo i Miejsce Statystyki Publikacji W KATOWICACH	
F JB	ZIN KLAS. 342.5(083_1)
	FAC. INK. ~~3443~~

"1925"

10684

k 172/84

U 250490
8947047

5-2004/260/76

503

Przedmowa.

Książeczkę niniejszą opracowałam z zamiarem wypełnienia luki, która istnieje z powodu braku podobnego wydawnictwa.

Książka Karola Rzepeckiego „Sejm i Senat”, obszerna i pięknie wydana, nie jest dostępna dla wszystkich z powodu wysokiej ceny, a ogłoszone dwa lata temu, przez Biura Sejmu i Senatu, oficjalne spisy posłów i senatorów są już dzisiaj nieaktualne z powodu licznych zmian personalnych i politycznych, które zaszły w ciągu tego czasu na terenie obu Izb ustawodawczych, sejmowej i senackiej.

To też przypuszczam, że książeczka niniejsza, zawierająca m. in.: wyjątek z Konstytucji 17 Marca 1921 roku o władzy ustawodawczej, opis zmian personalnych i politycznych w Sejmie i Senacie, spisy posłów i senatorów według alfabetu i z podziałem na Kluby, zestawienie liczebne Klubów Sejmowych, Senackich i Zgromadzenia Narodowego według ilości posłów i senatorów, Regulamin Sejmu i Senatu, oraz barwne plany sali Sejmu i Senatu z oznaczeniem miejsc Klubów, — spełni należycie swe zadanie przewodnika praktycznego po Sejmie i Senacie Rzeczypospolitej Polskiej.

A. B.

Konstancin, w lutym roku 1925

WYJĄTEK Z KONSTYTUCJI 17 MARCA 1921 R.

Artykuł 2.

Władza zwierzchnia w Rzeczypospolitej Polskiej należy do Narodu. Organami Narodu w zakresie ustawodawstwa są Sejm i Senat, w zakresie władzy wykonawczej — Prezydent Rzeczypospolitej łącznie z odpowiedzialnymi ministrami, w zakresie wymiaru sprawiedliwości — niezawisłe sądy.

Rozdział II.

WŁADZA USTAWODAWCZA.

Artykuł 3.

Zakres ustawodawstwa państwowego obejmuje stanowienie wszelkich praw publicznych i prywatnych i sposobu ich wykonania.

Niema ustawy bez zgody Sejmu, wyrażonej w sposób regulaminowo ustalony.

Ustawa uchwalona przez Sejm zyskuje moc obowiązującą w czasie przez nią samą określonym.

Rzeczpospolita Polska, opierając swój ustrój na zasadzie szerokiego samorządu terytorjalnego, przekazuje przedstawicielstwu tego samorządu właściwy zakres ustawodawstwa, zwłaszcza z dziedziny administracji, kultury i gospodarstwa, który zostanie bliżej określony ustawami państwowymi.

Rozporządzenia władzy, z których wynikają prawa lub obowiązki obywateli, mają moc obowiązującą tylko wtedy, gdy zostały wydane z upoważnienia ustawy i z powołaniem się na nią.

Artykuł 4.

Ustawa państwowa ustala corocznie budżet Państwa na rok następny.

Artykuł 5.

Ustalanie stanu liczebnego wojska i zezwalanie na coroczny pobór rekruta może nastąpić jedynie w drodze ustawodawczej.

Artykuł 6.

Zaciągnięcie pożyczki państwowej, zbycie, zamiana i obciążenie nieruchomości państwowego, nałożenie podatków i opłat publicznych, ustanowienie ceł i monopolów, ustalenie systemu monetarnego, jako też przyjęcie gwarancji finansowej przez Państwo — może nastąpić tylko na mocy ustawy.

Artykuł 7.

Rząd przedstawi corocznie zamknięcie rachunków państwowych do parlamentarnego zatwierdzenia.

Artykuł 8.

Sposób wykonania parlamentarnej kontroli nad długami Państwa określi oddzielna ustawa.

Artykuł 9.

Do kontroli całej administracji państwowej pod względem finansowym, badania zamknięć rachunków Państwa, przedstawiania corocznie Sejmowi wniosku o udzieleniu lub odmówieniu Rządowi absolutorjum—

jest powołana Najwyższa Izba Kontroli, oparta na zasadzie kolegialności i niezależności sędziowskiej członków jej kolegium, usuwalnych tylko uchwałą Sejmu, większością $\frac{3}{5}$ głosujących. Organizację Najwyższej Izby Kontroli i sposób jej działania określi szczegółowo osobna ustawa.

Prezes Najwyższej Izby Kontroli zajmuje stanowisko równorzędne Ministrowi, nie wchodzi jednak w skład Rady Ministrów, a jest za sprawowanie swego urzędu i za podległych mu urzędników odpowiedzialny bezpośrednio przed Sejmem.

Artykuł 10.

Prawo inicjatywy ustawodawczej przysługuje Rządowi i Sejmowi. Wnioski i projekty ustaw, pociągające za sobą wydatki ze Skarbu Państwa, muszą podawać sposób ich zużycia i pokrycia.

Artykuł 11.

Sejm składa się z posłów, wybranych na lat 5, licząc od dnia otwarcia Sejmu, w głosowaniu powszechnem, tajnem, bezpośredniem, równem i stosunkowem.

Artykuł 12.

Prawo wybierania ma każdy obywatel polski bez różnicy płci, który w dniu ogłoszenia wyborów ukończył lat 21, używa w pełni praw cywilnych i zamieszkuje w okręgu wyborczym przynajmniej od przedednia ogłoszenia wyborów w Dzienniku Ustaw. Prawo głosowania może być wykonywane tylko osobiście. Wojskowi w służbie czynnej nie mają prawa głosowania.

Artykuł 13.

Prawo obieralności ma każdy obywatel, mający prawo wybierania do Sejmu, nie wyjmując wojskowych w służbie czynnej, niezależnie od miejsca zamieszkania, o ile ukończył lat 25.

Artykuł 14.

Nie mogą korzystać z prawa wyborczego obywatele, skazani za przestępstwa, które określi ordynacja wyborcza, jako pociągające za sobą czasową lub stałą utratę prawa wybierania, wybieralności, a także piastowania mandatu poselskiego.

Artykuł 15.

Państwowi urzędnicy administracyjni, skarbowi i sądowi nie mogą być wybierani w tych okręgach, w których pełnią swą służbę. Przepis ten nie dotyczy urzędników, pełniących swą służbę przy władzach centralnych.

Artykuł 16.

Pracownicy państwowi i samorządowi, z chwilą wyboru na posła, otrzymują na czas trwania mandatu poselskiego urlop. Przepis ten nie dotyczy ministrów, podsekretarzy stanu i profesorów wyższych uczelni. Lata, spędzone na wykonaniu mandatu poselskiego, liczą się do lat służby.

Artykuł 17.

Poseł, obejmujący płatną służbę państwową traci mandat; przepis ten nie dotyczy powołania na stanowiska ministrów, podsekretarzy stanu i profesorów wyższych uczelni.

Artykuł 18.

Blizsze postanowienia o wyborach posłów do Sejmu określi ordynacja wyborcza.

Artykuł 19.

Sejm sprawdza ważność wyborów niezaprotestowanych. O ważności wyborów zaprotestowanych rozstrzyga Sąd Najwyższy.

Artykuł 20.

Posłowie są przedstawicielami całego narodu i nie są krępowani żadnymi instrukcjami wyborców.

Posłowie składają na ręce Marszałka wobec Izby następujące ślubowanie: „Ślubuję uroczyście jako poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, wedle najlepszego mego rozumienia i zgodnie z sumieniem rzetelnie pracować wyłącznie dla dobra Państwa Polskiego, jako całości”.

Artykuł 21.

Posłowie nie mogą być pociągani do odpowiedzialności za swoją działalność w Sejmie, lub poza Sejmem, wchodzącą w zakres wykonania mandatu poselskiego, ani w czasie trwania mandatu, ani po jego wygaśnięciu. Za przemówienia i odezwania się, tudzież manifestacje w Sejmie posłowie odpowiadają tylko przed Sejmem. Za naruszenie prawa osoby trzeciej, mogą być pociągnięci do odpowiedzialności sądowej, o ile władza sądowa uzyska na to zezwolenie Sejmu.

Postępowanie karno-sądowe, karno-administracyjne lub dyscyplinarne, wdrożone przeciw posłowi przed uzyskaniem mandatu poselskiego, ulegnie na żądanie Sejmu zawieszeniu aż do wygaśnięcia mandatu.

Bieg przedawnienia przeciw posłowi w postępowaniu karnem ulega przerwie na czas trwania mandatu poselskiego.

Przez cały czas trwania mandatu posłowie nie mogą być pociągani do odpowiedzialności karno-sądowej, karno-administracyjnej i dyscyplinarnej, ani pozbawieni wolności bez zezwolenia Sejmu. W wypadku schwytania posła na gorącym uczynku zbrodni pospolitej, jeżeli jego przytrzymanie jest niezbędne dla zabezpieczenia wymiaru sprawiedliwości, względnie dla unieszkodliwienia skutków przestępstwa, władza sądowa ma obowiązek bezzwłocznego zawiadomienia o tem Marszałka Sejmu, dla uzyskania zezwolenia Sejmu na areszt i dalsze postępowanie karne. Na żądanie Marszałka przytrzymany musi być niezwłocznie uwolniony.

Artykuł 22.

Poseł nie może na swoje ani na obce imię kupować lub uzyskiwać dzierżaw dóbr państwowych, przyjmować dostaw publicznych i robót rządowych, ani otrzymywać od Rządu koncesyj lub innych korzyści osobistych.

Poseł nie może również otrzymywać od Rządu żadnych odznaczeń, z wyjątkiem wojskowych.

Artykuł 23.

Poseł nie może być redaktorem odpowiedzialnym.

Artykuł 24.

Posłowie otrzymują djety w wysokości, regulaminem określonej i mają prawo bezpłatnego korzystania z państwowych środków komunikacji dla podróży po całym obszarze Rzeczypospolitej.

Artykuł 25.

Prezydent Rzeczypospolitej zwołuje, otwiera, odracza i zamyka Sejm i Senat.

Sejm winien być zwołany na pierwsze posiedzenie w trzeci wtorek po dniu wyborów i corocznie najpóźniej w październiku na sesję zwyczajną celem uchwalenia budżetu, stanu liczebnego i poboru wojska, oraz innych spraw bieżących.

Prezydent Rzeczypospolitej może zwołać Sejm w każdym czasie na sesję nadzwyczajną wedle własnego uznania, a winien to uczynić na żądanie $\frac{1}{3}$ ogółu posłów w ciągu dwóch tygodni.

Inne wypadki zebrania się Sejmu na sesję nadzwyczajną określa Konstytucja.

Odroczenie wymaga zgody Sejmu, jeżeli ma być w ciągu tej samej sesji zwyczajnej powtórzone, lub jeżeli przerwa ma trwać dłużej, niż 30 dni.

Sejm, zwołany w październiku na sesję zwyczajną, nie może być zamknięty przed uchwaleniem budżetu.

Artykuł 26.

Sejm może się rozwiązać mocą własnej uchwały, powziętej większością $\frac{2}{3}$ głosów, przy obecności połowy ustawowej liczby posłów. Prezydent Rzeczypospolitej może rozwiązać Sejm za zgodą $\frac{3}{5}$ ustawowej liczby członków Senatu.

Równocześnie w obu wypadkach z samego prawa rozwiązuje się Senat.

Wybory odbędą się w ciągu 90 dni od dnia rozwiązania; termin ich będzie oznaczony bądź w uchwale bądź w orędziu Prezydenta o rozwiązaniu

Artykuł 27.

Posłowie wykonywują swe prawa i obowiązki poselskie osobiście.

Artykuł 28.

Sejm wybiera ze swego grona Marszałka i jego zastępców, sekretarzy i komisje.

Mandaty Marszałka i jego zastępców trwają po rozwiązaniu Sejmu aż do ukonstytuowania się nowego Sejmu.

Artykuł 29.

Sposób i porządek obrad sejmowych, rodzaj i ilość komisyj, liczbę wicemarszałków i sekretarzy, prawa i obowiązki Marszałka — określa regulamin sejmowy.

Marszałek mianuje urzędników sejmowych, za których działania odpowiada przed Sejmem.

Artykuł 30.

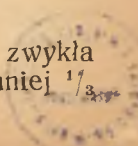
Posiedzenia Sejmu są jawne. Na wniosek Marszałka, przedstawiciela Rządu lub 30 posłów może Sejm uchwalić tajność posiedzenia.

Artykuł 31.

Nikt nie może być pociągnięty do odpowiedzialności za zgodne z prawdą sprawozdanie z jawnego posiedzenia Sejmu i komisji sejmowej.

Artykuł 32.

Do prawomocności uchwał potrzebna jest zwykła większość głosów przy obecności przynajmniej $\frac{1}{3}$.

ogółu ustawowej liczby posłów, o ile inne przepisy Konstytucji nie zawierają odmiennych postanowień.

Artykuł 33.

Posłowie mają prawo zwracać się z interpelacjami do Rządu bądź do poszczególnych ministrów w sposób, regulaminem przepisany. Minister ma obowiązek udzielić odpowiedzi ustnie lub pisemnie w terminie nie dłuższym, niż 6 tygodni, albo w umotywowanem oświadczeniu usprawiedliwić brak rzeczowej odpowiedzi. Na żądanie interpelantów odpowiedź musi być Sejmowi zakomunikowana. Sejm może odpowiedź Rządu uczynić przedmiotem dyskusji i uchwały.

Artykuł 34.

Sejm może wyłaniać i naznaczać dla zbadania poszczególnych spraw nadzwyczajne komisje z prawem przesłuchiwania stron interesowanych oraz wzywania świadków i rzeczoznawców. Zakres działania i uprawnień tych komisji uchwała Sejm.

Artykuł 35.

Każdy projekt ustawy, przez Sejm uchwalony, będzie przekazany Senatowi do rozpatrzenia. Jeżeli Senat nie podniesie w ciągu 30 dni od dnia doręczenia mu uchwalonego projektu ustawy żadnych przeciwko niemu zarzutów, — Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie ustawy. Na wniosek Senatu, Prezydent Rzeczypospolitej może zarządzić ogłoszenie ustawy przed upływem 30 dni.

Jeżeli Senat postanowi projekt, uchwalony przez Sejm, zmienić lub odrzucić, powinien zapowiedzieć

to Sejmowi w ciągu powyższych 30 dni, a najdalej w ciągu następnych dni 30 zwrócić Sejmowi z proponowanymi zmianami.

Jeżeli Sejm zmiany, przez Senat proponowane, uchwali zwykłą większością, albo odrzuci większością $\frac{11}{20}$ głosujących — Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie ustawy w brzmieniu, ustalonym ponowną uchwałą Sejmu.

Artykuł 36.

Senat składa się z członków, wybranych przez poszczególne województwa w głosowaniu powszechnym, tajnym, bezpośrednim, równym i stosunkowym. Każde województwo stanowi jeden okrąg wyborczy, przyczem w stosunku do liczby mandatów sejmowych na ilość mieszkańców liczba mandatów do Senatu wynosi $\frac{1}{4}$ część. Prawo wybierania do Senatu ma każdy wyborca do Sejmu, który w dniu ogłoszenia wyborów ukończył lat 30 i w dniu tym zamieszkuje w okręgu wyborczym przynajmniej od roku; nie tracą jednak prawa wyborczego świeżo osiedli koloniści, którzy opuścili poprzednie miejsce zamieszkania, korzystając z reformy rolnej; również nie tracą tego prawa robotnicy, którzy zmienili miejsce pobytu wskutek zmiany miejsca pracy, oraz urzędnicy państwowi, przeniesieni służbowo. Prawo wybieralności ma każdy obywatel, posiadający prawo wybierania do Senatu, nie wyłączając wojskowych w służbie czynnej, o ile z dniem ogłoszenia wyborów ukończył lat 40.

Kadencja Senatu rozpoczyna się i kończy z kadencją Sejmową.

Nikt nie może być jednocześnie członkiem Sejmu i Senatu.

Artykuł 37.

Postanowienia artykułów 14, 15, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32 i 33 stosują się odpowiednio także do Senatu, względnie jego członków.

Artykuł 38.

Żadna ustawa nie może stać w sprzeczności z niniejszą Konstytucją, ani naruszać jej postanowień.

UKŁAD SIŁ POLITYCZNYCH W SEJMIE I SENACIE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

(W lutym 1925 roku).

Na terenie obu Izb: Sejmowej i Senackiej, mamy wielki *blok trzech klubów prawicowych*, a mianowicie: klubu Związku Ludowo-Narodowego, klubu Chrześcijańsko-Narodowego i klubu Chrześcijańskiej Demokracji. Blok ten, pod nazwą „Chrześcijańskiego Związku Jedności Narodowej” liczy obecnie (luty 1925) w Sejmie — 164 posłów, a w Senacie—47 senatorów. Z liczby 164 posłów na Zw. Ludowo-Narodowy przypada 99, na Klub Chrześcijańsko-Narodowy — 22, a na Klub Chrześcijańskiej Demokracji — 41. Z liczby 46 senatorów na Zw. Ludowo-Narodowy przypada 30, na Klub Chrześcijańsko-Narodowy — 9 i na Klub Chrześcijańskiej Demokracji — 8. — Trzy wymienione Kluby stanowią prawicę Sejmu i Senatu, aczkolwiek Chrześcijańska Demokracja skłania się coraz wyraźniej w stronę centrum.

W centrum zasiadają: Polskie Stronnictwo Ludowe w sile 49 posłów i 12 senatorów, oraz Polskie Stronnictwo Katolicko - Ludowe, liczące 6 posłów i nie mające w Izbie Senackiej swych przedstawicieli. Owych 55 posłów stanowi właściwe stałe centrum Sejmu. W niektórych jednak sprawach, wspólnie z centrum i prawicą głosują: Narodowa Partja Robotnicza *), Stronnictwo Ukraińsko - Włościańskie

---

*) W sprawach, dotyczących religii rzymsko-katolickiej i mniejszości narodowościowych

(„chliborobów”) Wschodniej Małopolski i część posłów z Koła Żydowskiego, a mianowicie przedstawiciele Centrali Związku Kupców, ewentualnie i ortodoksi.

Na *lewicy* zasiadają: 4 kluby chłopskie w sile 76 posłów i 11 senatorów, — (Związek Polskich Stronnictw Ludowych „Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa” — 53 posłów i 11 senatorów, Związek Chłopski — 13 posłów i żadnego senatora, Niezależna Partja Chłopska — 6 posłów i żadnego senatora, wreszcie Chłopskie Stronnictwo Radykalne — 4 posłów i żadnego senatora). Dalej: 3 stronnictwa robotnicze w sile 65 posłów i 10 senatorów, — (Polska Partja Socjalistyczna — 41 posłów i 7 senatorów, Narodowa Partja Robotnicza — 18 posłów i 3 senatorów, oraz Komunistyczna Frakcja Poselska — 6 posłów i żadnego senatora). — Wreszcie: silne liczebnie *mniejści narodowościowe* — 85 posłów i 26 senatorów. Najliczniej z pośród *mniejści* reprezentowani są Żydzi — 35 posłów i 12 senatorów, następnie Ukraińcy — 21 posłów *) i 6 senatorów, Niemcy — 17 posłów i 5 senatorów, oraz Białorusini — 11 posłów i 3 senatorów. Wreszcie Rosjanie mają w Sejmie i Senacie po jednym swym przedstawicielu. — Żydzi zarówno w Izbie Sejmowej, jak i w Senacie tworzą „Koło Żydowskie”, liczące 34 posłów i 12 senatorów, — (do „Koła” nie należy tylko poseł Pryłucki z Żydowskiej Partji Ludowej). Ukraińcy tworzą na terenie Sejmu 2 Kluby: Klub Ukraiński, liczący 12 posłów i 6 senatorów, oraz Klub Ukraińsko-Włościański (chliborobów) Wschodniej Małopolski, który liczy 5 posłów, a w Senacie nie ma swych przedstawicieli.

---

*) Oprócz 4 posłów ukraińskich, należących do Komunistycznej Frakcji Poselskiej.

Oprócz tego w Sejmie zasiadają zasiadają 4 posłowie ukraińscy bez przynależności klubowej. Niemcy są bodaj najbardziej solidarni, na terenie Sejmu i Senatu tworzą jedno „Zjednoczenie Niemieckie” (Deutsche Vereinigung), które liczy 17 posłów i 5 senatorów i reprezentuje wszystkie stronnictwa polityczne mniejszości niemieckiej w Polsce, od skrajnych nacjonalistów („Deutschtumsbund” i „Deutsche Partei”), aż do socjal-demokratów włącznie. — To samo da się powiedzieć o *Białorusinach*, którzy tworzą jeden Klub Białoruski, złożony z przedstawicieli wszystkich politycznych kierunków wśród Białorusinów w Polsce, — począwszy od Chrześcijańskiej Demokracji, a skończywszy na Socjal-Demokratach, Niezależnych Socjalistach i Socjalistach-Rewolucjonistach.

I. PRZEWODNIK PO SEJMIE
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

ZMIANY PERSONALNE I POLITYCZNE W SEJMIE (1 grudnia 1922 — 15 luty 1925).

a) Zmiany personalne.

W czasie od grudnia 1922 roku do połowy lutego 1925 roku zaszły w składzie osobowym Sejmu zmiany następujące:

zmarło	11	posłów
złożyło mandat	11	„
wygasł mandat	1	posła
unieważniono mandaty	4	posłów
wydano Sądom państwowym i uwięziono	2	„ *)

Z liczby **11 zmarłych posłów**, na *Związek Ludowo-Narodowy* przypada 6:

1. Kryński Wacław — † dni 11 stycznia 1924 r.
2. Ks. Dr. Lutosławski Kazimierz — † dn 5 stycznia 1924 r.
3. Prószyński Tadeusz — † dn. 12 stycznia 1925 r.
4. Radziszewski Henryk — † dn. 10 kwietnia 1923 r.
5. Seyda Zygmunt (wicemarszałek Sejmu) — † dnia 25-go stycznia 1925 roku.
6. Wojciechowski Wojciech — † dn. 25 kwietnia 1923 roku.

---

*) Oprócz posła ukraińskiego Łuckiewicza Marka, który został uwięziony jeszcze przed wyborami.

Na miejsce zmarłych posłów weszli do Klubu Związku Ludowo-Narodowego.

1. Kotkowski Konrad (na miejsce ś. p. pos. Kryńskiego)
2. Jankowski Józef (na miejsce ś.p. pos.Ks.Dr. Lutosławskiego)
3. Chwalibóg Tadeusz (na miejsce ś. p. pos. Prószyńskiego)
4. Kawecki Józef (na miejsce ś. p. pos. Radziszewskiego)
5. Jasiukowicz Stanisław (na miejsce ś. p. pos. Seydy, wicem.)
6. Sygietowicz Rafał (na miejsce ś.p.pos. Wojciechowskiego)

Na Klub Chrześcijańsko - Narodowy przypada 1 zmarły poseł:

Dr. Chłapowski Kazimierz († dn. 26 sierpnia 1923 roku),
na jego miejsce wszedł

Ostrowski Wiktor (przeszedł potem do Związku Lud.-Narod.)

Na klub Polskiego Stronnictwa Ludowego przypada 2 zmarłych posłów:

1. Przewrocki Marcin († na jesieni 1924 r.)
2. Zwoliński Michał († dn. 26 listopada 1924 r.),

na których miejsce weszli posłowie:

1. Bajsarowicz Jan (na miejsce ś. p. pos. Przewrockiego)
2. Furmaniuk Piotr („ „ „ „ Zwolińskiego).

Na Klub Narodowej Partji Robotniczej przypada 1 zmarły poseł:

Piecha Stanisław († dn. 12 lutego 1924 roku),
na którego miejsce wszedł

Kot Aloizy.

Wrzeszcie, do *Koła Żydowskiego* na miejsce
b. p. pos. D-ra Jonasa Rubina (zmarłego dn. 31 lipca 1924 r.)
wszedł

adw. Schwarz Kopel.

Z liczby 11-tu złożonych mandatów poselskich
przypada: na Klub Związku Ludowo-Narodowego

dowego — 1 (*Sielski Wawrzyniec*), na Klub Chrześcijańsko-Narodowy—2 (*Alfred Chłapowski i Józef Haller*), na Klub Chrześcijańskiej-Demokracji—3 (*Ignacy Ehaust, Wilhelm Fojcik i Dr. Bolesław Sikorski*), na Klub Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”)—1 (*Wilkoński Tomasz*), na Klub Narodowej Partji Robotniczej—3 (*Dr. Rabski Zygmunt* (1923), *Wachowiak Stanisław* (1924) i *Wieczorek Jan* (1924), wreszcie na Klub Białoruski — 1, (albowiem poseł *Jakowiuk Szymon* zrzekł się mandatu, opuszczając Państwo Polskie)

Na miejsce wymienionych posłów, którzy złożyli mandaty, weszli: do Klubu Związku Ludowo-Narodowego: na miejsce Sielskiego wstąpił *Zajączkowski Bolesław*, — do Klubu Chrześcijańsko-Narodowego wstąpili: na miejsce Chłapowskiego — *Braniewicz Józef*, a na miejsce Hallera—*Kujawski Kazimierz Józef*.—Do Klubu Chrześcijańskiej Demokracji wstąpili: na miejsce Ehausta — *Sieciński Jan*, na miejsce Fojcika — *Roch Marcin*, wreszcie na miejsce D-ra Sikorskiego wstąpił *Sosiński Wojciech*. — Do Klubu Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”) wstąpił na miejsce pos. Wilkońskiego — p. *Brzeziński Stefan*. — Do Klubu Narodowej Partji Robotniczej wstąpili: na miejsce Dr. Rabskiego — *Kowalski Józef*, na miejsce D-ra Wachowiaka — *Leśniewski Leon*, a na miejsce Wieczorka — *Mildner Jan*.

Wygaś mandat 1 posła: *Łuckiewicza Marka* z Klubu Ukraińskiego. — Pos. *Łuckiewicz* uwięziony został w okresie przedwyborczym (jesień 1922) za działalność przeciwpaństwową.

Z liczby 4 unieważnionych mandatów, jeden przypada na Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego, a trzy na kluby mniejszości narodowych: ukraiński i białoruski. Na skutek unieważnienia mandatu, ustąpił z Klubu P. S. L. poseł *Karol Wojewoda*, a na jego miejsce wstąpił *Michał Zwoliński* (który potem zmarł, patrz poprzednio wykaz zmarłych posłów). — Z pośród mandatów posłów Klubu Ukraińskiego, Sejmowa Komisja Mandatowa unieważniła dwa: *Komarewicz Wasyla* i *Pirogowa Mikołaja*. Na ich miejsce weszli: *Nazaruk Siergiej* (na miejsce Komarewicza) i *Mochniuk Wasyl* (na miejsce Pirogowa). W Klubie Białoruskim unieważniono mandat *Kalinowskiego Włodzimierza*, na którego miejsce wszedł *Wołoszyn Paweł*.

Uwięziono, po wydaniu przez Sejm sądom państwowym z powodu działalności przeciwpaństwowej, **dwóch posłów**: dnia 9 czerwca 1923 roku *Baranowa Sergiusza* z Klubu Białoruskiego, oraz w grudniu 1924 roku. — *Stanisława Łańcuckiego*, członka Komunistycznej Frakcji Poselskiej.

ZMIANY POLITYCZNE W SEJMIE.

A. Kluby Stronnictw Polskich.

Pod względem politycznym w tymże okresie czasu zaszły następujące przesunięcia:

Z klubu Chrześcijańsko - Narodowego ustąpiło na wiosnę 1923 roku pięciu posłów następujących:

1. Ks. Dr. Czuj Jan	3. Jasiński Ignacy
2. Greiss Bronisław	4. Maślanka Franciszek
5. Dr. Matakiewicz Antoni.	

Wymienieni posłowie utworzyli na terenie Sejmu własny *Klub Polskiego Stronnictwa Katolicko-Ludowego*, — (patrz str. 141—160, Klub P. S. K. L.).

Pozatem poseł *Wiktor Ostrowski*, który wszedł do Klubu na miejsce ś. p. posła Kaz. Chłapowskiego, przeszedł do Klubu Z. L. - N.

Z Klubu Chrześcijańskiej Demokracji wystąpił pos. ks. *Nawrocki Stanisław* (hospitant Klubu), i wstąpił do Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego (na jesieni 1924 r.), a usunięty z Klubu Chrz.-Dem. poseł ks. *Dachowski Filip* wstąpił do Klubu Stronnictwa Katolicko-Ludowego.

Klub Polskiego Stronnictwa Katolicko - Ludowego, który powstał w Sejmie w r. 1923 (patrz wyżej) zyskał zatem jednego posła w osobie ks. *Filipa Dachowskiego* (1924 r.).

Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego stracił w dwóch secesjach 25 posłów (w maju 1923 r. 12 posłów, a w grudniu tegoż roku — 13 posłów), a następnie zyskał 4 posłów, — w rezultacie więc pod względem liczebnym zmniejszył się o 21 posłów. — W maju 1923 roku ustąpili posłowie następujący:

1. Anusz Antoni	7. Miedziński Bogusław
2. Bogusławski Aleksander	8. Dr. Blakiewicz Karol
3. Bujak Antoni	9. Wędziagolski Bronisław
4. Dąbski Jan	10. Wilkoński Tomasz
5. Dubrownik Adolf	11. Wójtowicz Władysław
6. Fijałkowski Władysław	12. Wyrzykowski Henryk.

Wymienieni posłowie utworzyli na terenie Sejmu własny *Klub p. n. „Jedności Ludowej”*, który w październiku tegoż 1923 roku połączył się z Klubem Polskiego Stronnictwa Ludowego „Wyzwolenie” w jeden Klub p. n. „Związek Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”), — (Patrz str. 220—223 w rozdziale o Klubie Z. P. S. L.).

W połowie grudnia 1923 roku wystąpili z Klubu P. S. L. posłowie następujący:

1. Berek Józef	7. Pawłowski Jakób
2. Bryl Jan	8. Pluta Andrzej
3. Cieplak Marjan	9. Posacki Stefan
4. Janeczek Michał	10. Dr. Poznański Jan
5. Łaskuda Michał	11. Socha Marcin
6. Łaskiewicz Kazimierz	12. Dr. Targowski Tadeusz
13. Toczek Walenty.	

Utworzyli oni na terenie Sejmu *Klub p. n. „Polskiego Związku Ludowców”*, który, po połączeniu się na terenie pozasejmowym z Polskiem Stronnictwem Ludowym Lewicą (t. zw. „Stapińczykami”), przybrał nazwę *Klubu Związku Chłopskiego*—(patrz str. 251 – 268, Klub Zw. Chł.).

W r. 1924 wstąpił do Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego pos. ks. *Nawrocki Stanisław*, który ustąpił z Klubu Chrześcijańskiej Demokracji.

W grudniu 1924 r. do Klubu P. S. L. powrócili trzej posłowie drugiej secesji, a mianowicie: *Janeczek Michał*, *Dr. Targowski Tadeusz* i *Toczek Walenty*.

Klub Związku Polscy Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie“ i „Jedność Ludowa“) zyskał 12 posłów secesji Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego (z maja 1923 roku, patrz wyżej), a następnie stracił 7 u posłów. — Ostatecznie więc zyskał 5-ciu posłów. Wystąpili z Klubu Z P. S. L. posłowie następujący:

1. Ballin Stanisław	}	w czerwcu 1924 roku.
2. Szakun Włodzimierz		
3. Bon Adolf	}	w listopadzie 1924 roku.
4. Hołowacz Feliks		
5. Szapiel Antoni		
6. Wojewódzki Sylwester		

Wymienieni posłowie, zaliczający się faktycznie (za wyjątkiem pos. Wojewódzkiego) do narodowości białoruskiej w Polsce, utworzyli na terenie Sejmu własny *Klub p. n. „Niezależnej Partji Chłopskiej”*, — (Patrz str. 269—275, Klub N. P. Chł.).

W lipcu tegoż 1924 r. opuścił Klub Z. P. S. L. ówczesny prezes Klubu, pos. *Stanisław Thugutt*, nie zgłaszając innej przynależności klubowej, — (patrz str. 225—228 w rozdziale o Klubie Z. P. S. L. str. 462—466, w rozdziale o posłach i senatorach polskich bez przynależności klubowej).

Klub Związku Chłopskiego — zjawiał się na terenie Sejmu w grudniu 1923 roku w sile 13 posłów, początkowo jako Klub Polskiego Związku Ludowców, — (patrz wyżej, druga secesja Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego). Wkrótce potem do Klubu Zw. Chł. przystąpili trzej posłowie: *Krempa Franciszek*, *Śliwiński Hipolit* i *Wiewiórski Izydor*, którzy do tego czasu nie zgłosili przynależności klubowej.

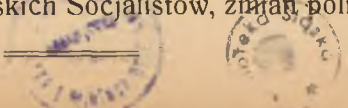

Klub Niezależnej Partji Chłopskiej zjawiał się na terenie Sejmu w listopadzie 1924 roku z secesji Klubu Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”), — (patrz wyżej, secesja Klubu Z. P. S. L.—

W innych Klubach polskich, t. j. Związku Ludowo - Narodowego, Chłopskiego Stronnictwa Radykalnego, Narodowej Partji Robotniczej i Związku Parlamentarnego Polskich Socjalistów, zmian politycznych nie było.

---

b) Kluby stronnictw mniejszości narodowych.

Z Klubu Ukraińskiego — ustąpiło w dniu 22 lutego 1924 roku 5 posłów następujących:

1. Mochniuk Wasyl	3. Prystupa Tomasz
2. Paszczuk Andrzej	4. Skrzypa Józef
5. Wojtiuk Jakób.	

Wymienieni posłowie utworzyli na terenie Sejmu *Klub Ukraińskiej Socjal-Demokratycznej Partji*.— W dniu 7 listopada 1924 roku *Klub U. S. D. P.* połączył się z komunistyczną frakcją sejmową Związku Proletariatu Miast i Wsi (2 posłów) w jedną Komunistyczną Frakcję Poselską, — (patrz str. 452—460). Z wymienionych 5 ciu posłów U. S. D. P., do Frakcji Komunistycznej nie przystąpił poseł *Mochniuk*.

25 czerwca 1925 roku wystąpili z Klubu Ukraińskiego 2 posłowie: *Pawluk Itarjon* i *Tymoszczuk Jerzy*, a w listopadzie tegoż roku ustąpił pos. *Antoni Wasynczuk*, autonomista federalista.—Zaden z trzech wymienionych posłów nie zgłosił przynależności klubowej.

Do Klubu Zjednoczenia Niemieckiego wstąpił w roku 1923 poseł *Pankratz Artur*, który początkowo nie zgłosił przynależności klubowej.

W innych Klubach mniejszości narodowych, t j. w Kole Żydowskim i Klubie Białoruskim, zmian politycznych nie było.

SPIS POSŁÓW W PORZĄDKU ALFABETYCZNYM.

WYJAŚNIENIE SKRÓTÓW NAZW KLUBÓW SEJMOWYCH.

<i>Zw. L.-N.</i>	—	Klub Związku Ludowo-Narodowego.
<i>Chrz.-Dem.</i>	—	Klub Chrześcijańskiej Demokracji.
<i>Chrz.-Nar.</i>	—	„ Chrześcijańsko-Narodowy.
<i>Str. Kat.-Lud.</i>	—	„ Stronnictwa Katolicko-Ludowego.
<i>P. S. L.</i>	—	„ Polskiego Stronnictwa Ludowego.
<i>Z. P. S. L.</i>	—	„ Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie“ i „Jedność Ludowa“).
<i>Zw. Chłopski</i>	—	„ Związku Chłopskiego.
<i>N. P. Chł.</i>	—	„ Niezależnej Partji Chłopskiej.
<i>Chł. Str. Rad.</i>	—	„ Chłopskiego Stronnictwa Radykalnego.
<i>N. P. R.</i>	—	„ Narodowej Partji Robotniczej.
<i>Z. P. P. S.</i>	—	„ Związku Parlamentarnego Polskich Socjalistów.
<i>Kom. Fr. Pos.</i>	—	Komunistyczna Frakcja Poselska.
<i>Koło Żyd.</i>	—	Klub Koła Żydowskiego.
<i>Klub Ukr.</i>	—	„ Ukraiński.
<i>Zjedn. Niem.</i>	—	Zjednoczenie Niemieckie.
<i>Klub Biał.</i>	—	Klub Białoruski
<i>Ukr.-Włośc.</i>	—	„ Ukraińsko-Włościański Wschodniej Małopolski (chliborobi).

SPIS POSŁÓW W PORZĄDKU ALFABETYCZNYM*).

(W dniu 15 lutego 1925 roku).

1. Adamowicz Jan — rolnik (64), Z. P. S. L., Królewska 10.
2. Adamek Józef — pracownik w zw. zaw., (L. P.), Z. P. P. S., Hotel „Bristol”.
3. Anusz Antoni — urzędnik państw., (L. P.), Z. P. S. L., Kruca 34 m. 10, tel. 113-08.
4. Arcichowski Michał — nauczyciel (4), Zw. L.-N., Puławska 95-b.
5. Arciszewski Tomasz — ślusarz (19), Z. P. P. S., Biała 4 m. 7, tel. 310-31
6. Badzian Wieńczysław — urzędnik kom., (60), Z. P. P. S. Marszałkowska 1 m. 39, tel. 260-10.
7. Bagiński Kazimierz — dziennikarz (L. P.), Z. P. S. L., Chmielna 134 m. 5.

---

*) **Uwaga:** 1) Liczby w nawiasach oznaczają numer okręgu wyborczego (wykaz okręgów wyborczych patrz dalej).—Listy państwowe oznaczono (L. P.).
2) Adresy podane są tymczasowemi adresami posłów w Warszawie — (w czasie trwania kadencji Sejmu obecnego [1922 — 1927 r.])

8. Bajsarowicz Jan — rolnik (51), P. S. L.
9. Dr. Balicka Gabryela — nauczycielka (L. P.), Zw. L.-N., Marszałkowska 21 m. 7, tel. 183-10.
10. Ballin Stanisław — buchalter (62), N. P. Chł., Widok 22.
11. Baranowski Wincenty — rolnik (16), Z. P. S. L., Nowogrodzka 36.
12. Dr. Barański Jerzy — urzędnik państw. (8), Z. P. S. L., Mokotowska 59 m. 4.
13. Barlicki Norbert — nauczyciel, (1), Z. P. P. S., Marszałkowska 31 m. 8, tel. 76-16.
14. Dr. Bartel Kazimierz—prof. {polit. Lwowskiej (L. P.), Z. P. S. L., Koszykowa 75 m. 13.,
15. Bednarczyk Józef — rolnik (43), P. S. L., Lwowska 12 m. 11.
16. Belina Tadeusz — rolnik (17), Zw. L.-N., Marszałkowska 97 m. 3.
17. Berek Józef — rolnik (45), Zw. Chłopski, Aleja Róż 5.
18. Berezowski Zygmunt — publicysta (18), Zw. L. - N. Polna 64 m. 5, tel. 80-12.
19. Bielak Jan — nauczyciel (46), P. S. L., Sejm.
20. Bieńkowski Leopold — instruktor rolny (8), Zw. L.-N.
21. Bigoński Edmund — redaktor (32), Chrz. Dem., Wspólna 62 m. 31-a.
22. Biniszkievicz Józef — wydawca „Gazety Robotniczej“ (39), Z. P. P. S., Hotel „Bristol“.
23. Bitner Wacław — adwokat (12), Chrz. Dem., Kredytowa 14, tel. 504-04.
24. Błażejewicz Tadeusz — urzędnik państw.. (1), Chrz. Dem., Puławska 37 m. 3.
25. Bobek Paweł — prof. seminarjum (L. P.) P. S. L., Nowogrodzka 33 m. 7, III p.

26. Bobowski Kazimierz — urzędnik pryw., (29), Chrz. Dem., Mokotowska 14.
27. Dr. Bobrowski Emil — lekarz (41), Z. P. P. S., Leszno 113, II p., tel. 214-69.
28. Bogusławski Aleksander — redaktor, (L. P.), P. S. L., Wspólna 66.
29. Bon Adolf — prac. kooperatywy, (56), N. P. Chł., Marszałkowska 81.
30. Braniewicz Józef — rolnik, (35), Chrz.-Nar., Zielna 17, hotel „Pretorja“.
31. Ks. Bratkowski Stefan — proboszcz, (33), Chrz.-Nar., Piękna 34 m. 1,
32. Bratuń Andrzej — rolnik, (56), Klub Ukraiński.
33. Brodacki Jan — sędzia pow., (45), P. S. L., Górna 8 m. 3.
34. Brot Szmul vel Samuel — rabin, (56), Koło Żyd., Hotel Poznański.
35. Brownstord Kazimierz — redaktor, (33), Zw. L. - N., Piękna 44 m. 12.
36. Bryl Jan — inżynier, (L. P.), Zw. Chłopski, Aleje Jerozolimskie 32.
37. Brzeziński Jan — pracownik w Zw. Zaw., (37), N. P. R. Czackiego 2 m. 5.
38. Brzeziński Stefan — (L. P.), Z. P. S. L.
39. Brzostowski Jan — inż. górniczy, (L. P.) Zw. L. - N. Trębacka 4 m. 1.
40. Bujak Antoni — rolnik, (22), Z. P. S. L., Koszykowa 49 m. 4, tel. 201-30.
41. Byrka Władysław — dyrektor banku, (L. P.), P. S. L., Pl. Dąbrowskiego 3 m. 5.
42. Chaciński Józef — prawnik, (L. P.), Chrz. Dem., Marszałkowska 87^A m. 1, tel. 103-24.

43. Chałupka Piotr (ps. Jan Kwapiński) — prezes Zw. Zaw. Rob. Rol., (42), Z. P. P. S., Warecka 7 m. 8, tel. 131 31, 230-44.
44. Chądzyński Adam — inżynier, (29), N. P. R., Śliska 44 m. 12, tel. 154-38.
45. Chądzyński Karol — aptekarz, (13), Zw. L.-N., Czerniakowska 152.
46. Chełmoński Adam — adwokat, (20), Zw. L.-N., Wielka 5 tel. 61-15.
47. Chętnik Adam — redaktor, (7), Zw. L.-N., Wspólna 33 m. 19
48. Chomiński Ludwik — agronom, publicysta, (L. P.), Z. P. S. L., Marszałkowska 49 m. 8.
49. Chrucki Sergjusz — nauczyciel, (59), Klub Ukraiński, ul. Kozia, hotel „Włoski“.
50. Chwalibóg Tadeusz, (24), Z. L.-N.
51. Chwaliński Piotr — rolnik, (16), P. S. L., Ś-to Krzyska 17.
52. Chyb Franciszek — rolnik, (20), Z. P. S. L., Jerozolimska 93.
53. Cieluch Jan — rolnik, (45), P. S. L., Sejm.
54. Cieplak Marjan — nauczyciel gimn., (12), Zw. Chłopski, Miodowa 18 m. 3.
55. Cieślik Walenty — rolnik, (40), Chrz.-Dem., Sejm.
56. Ciszak Antoni — urzędnik pryw., (L. P.), N. P. R., Czackiego 2 m. 5.
57. Cupiał Jan — giser, (21), Z. P. P. S., Foksal 13 m. 10
58. Czapiński Kazimierz — redaktor, (43), Z. P. P. S., Traugutta 6.
59. Czerniewski Artemjusz Ludomił — nauczyciel, publicysta, (10), Chrz. Dem., Wiejska 2/4/6/8 Sejm.
60. Czetwertyński Seweryn — ziemianin, (25), Zw. L.-N., Plac Dąbrowskiego 2, tel. 86-96.

61. Czuczmaj Maksym — nauczyciel, (58), Klub Ukraiński, Zielna 17, hotel „Pretorja“.
62. Ks. Dr. Czuj Jan — prof. uniwersytetu, (45), Str. Kat.-Lud., Traugutta 1.
63. Ćwiakowski Aleksy — nauczyciel gimn., (17), Z. P. S. L., Niecała 10.
64. Ks. Dachowski. — prefekt, (37), Str. Kat.-Lud., Hoża 36 m. 5, tel. 210 25.
65. Daczko Karol — nauczyciel gimn., (30), Zjedn. Niem., Długa 21 m. 5, tel. 74-13.
66. Daszyński Ignacy — publicysta, (42), Z. P. P. S., Aleje Jerozolimskie 7 m. 18, tel. 78-86.
67. Dąbrowski Marjan — redaktor, (L. P.), P. S. L., Żórawia 24-a m. 7.
68. Dr. Dąbrowski Stefan — prof. uniw., (L. P.), Chrz.-Nar. Wiejska 5 m. 5.
69. Dąbski Jan — redaktor, (11), P. S. L., Aleje Ujazdowskie 22 m. 5, tel. 141-40.
70. Dębski Jan — dyr. sem. naucz., (26), P. S. L., Piękna 44 m. 8.
71. Dr. Diamand Herman — prawnik, (L. P.), Z. P. P. S., Tłomackie 6 m. 8, tel 195-63.
72. Dmitryjuk Wasyl — lekarz, (59), Klub Ukraiński, ul Kozia, hotel „Włoski“.
73. Dobija Ludwik — przemysłowiec i rolnik, (43), Zw. L.-N.
74. Dobrowolski Kazimierz — kotlarz, (12), Z. P. P. S., plac Parysowski 1 m. 83
75. Dobrzański Stefan Andrzej — adwokat, (20), Zw. L.-N., Wilcza 73 m. 7.
76. Dolanowicz Stefan — urzędnik M. K. Ż.. (55), Chrz.-Dem. Wierzbowa 9, Polski Związek Kolejowców.

77. Dr. Dubanowicz Edward — prof. uniw., (L. P.), Chrz.-Nar., Ś-to Krzyska 30 m. 3.
78. Dubiel Gabrijel — nauczyciel gimn., (45), P. S. L., Sienna 8 m. 4
79. Dubrownik Adolf — ogrodnik, (62), Z. P. S. L.
80. Dunin Ludwik—handlowiec, (52), Chrz.-Nar., Piękna 11, tel. 203-56.
81. Duro Jan — rolnik, (23), Z. P. S. L., Bracka 8 m. 7.
82. Dutczak Iwan — rolnik (53), Ukr.-Włość., hotel „Wiedeński“ (Marszałkowska 102) pokój 48.
83. Dr. Dymowski Tadeusz — ekonomista, dyr. Tow. „Rozwój“, (5), Chrz.-Dem. Marszałkowska 32, tel. 103-12, 13-14.
84. Dzyduch Jan — rolnik, (27), Chł. Str. Rad., Wspólna 3-a m. 16.
85. Dzierżawski Aleksander—starosta pow. tureckiego, (15), Zw. L.-N., Lwowska 6 m. 7.
86. Dzięgielewski Józef — właściciel biura pryw., (60), Z. P. P. S., Wspólna 44 m. 19.
87. Eisenstein Karol — kupiec, (52), Koło Żyd., ul. Mokołowska 24.
88. Erdman Alfons — inspektor szkolny, (22), P. S. L., Szopena 16 m. 4.
89. Dr. Falkowski Stefan — lekarz, (21), Zw. L.-N., Aleje Jerozolimskie 51 m. 10.
90. Farbstein Szyja Hessel — kupiec, (L. P.), Koło Żyd. Królewska 16, tel. 6-18, 289-88.
91. Faustyniak Jan — urzędnik pryw., (32), N. P. R., Niska 69.
92. Dr. Federbusch Szymon — dziennikarz, (L. P.), Koło Żyd., Tłomackie 13, Organizacja „Mizrachi“.
93. Dr. Feldman Szymon vel Symcha Binem — adwokat, (5), Koło Żyd., Pawia 13 m. 7, tel. 78-11, 275-39.

94. Dr. Fiderkiewicz Alfred — lekarz i profesor, (16),
Z. P. S. L., Mokotowska 50.
95. Fijałkowski Władysław — urzędnik prywatny, (18),
P. S. L., Al. Róż 6.
96. Franz Eugenjusz — kupiec, (39), Zjed. Niem., hotel
„Szwajcarski“ ul. Nowogrodzka 15.
97. Frąckowiak Jan — urzędnik, (33), Chrz.-Dem.
98. Frostig Mozes — redaktor, (48), Koło Żyd., ul. Fredry 10.
99. Fudakowski Tadeusz — prawnik, (L. P.), Zw. L.-N.
Smolna 23 m. 8, tel. 267-12.
100. Furmaniak Piotr — (54), P. S. L.
101. Gardecki Zygmunt — malarz, (16), Z. P. P. S., Marszał-
kowska 1.
102. Gawlikowski Jan — inżynier, (42), P. S. L., Mokotow-
ska 21 m. 5.
103. Ks. Gąsiorowski Franciszek — prefekt, (L. P.), Chrz.,
Dem, Piwna 11, tel. 402-85.
104. Gdyk Ludwik — urzędnik pryw., (1), Chrz. - Dem, Li-
tewska 4 m. 13, tel 72-05.
105. Gerlicz Wiesław — inżynier, (L. P.), Zw. L. - N, Plac
Napoleona 6 m. 7, tel. 231-60
106. Dr. Głabiński Stanisław — prof. Uniw., (50), Zw. L. - N.
Wiejska (Sejm).
107. Gościcki Jerzy — urzędnik pryw., (L. P.), Zw. L.-N., Pięk-
na 32 m. 8, tel. 23-84
108. Goździk Józef — rolnik, (11), Zw. L. - N., Nowogrodz-
ka 5 m. 7.
109. Dr. Grabski Stanisław — prof. Uniw., (L. P.), Zw. L.-N.
Foksal 13.
110. Greiss Bronisław — kierownik szkoły, (46), Str. Kat -Lud.,
Smolna 36, III p., tel. 4-55.

111. Graebe Kurt—podpułkownik emeryt, (32), Zjedn. Niem., Miodowa 20, tel. 232-57.
112. Grünbaum Izaak — prawnik-redaktor, (L. P.), Koło Żyd., Tłomackie 6, tel. 162-11.
113. Gruszka Bruno — rolnik, (47), P. S. L., Hotel „Bristol“.
114. Hałko Antoni — student Uniw Wil., (64), Z. P. S. L. Kolonja Staszica, domek 59a.
115. Harasz Antoni — urzędnik pryw., (13), Chrz.-Dem., Sejm,
116. Hartglas Maksymiljan Apolinary — adwokat, (1), Koło Żyd., Leszno 48, tel. 169-47.
117. Dr. Harusiewicz Jan — lekarz, (4), Zw. L. - N., Wspól-
na 56, m. 9 u dra Hryniewieckiego.
118. Hausner Artur — inżynier, (50), Z. P. P. S., Mokotow-
ska 73 m. 9.
119. Dr. Hausner Bernard—nauczyciel gimn., (54), Koło Żyd.
Tłomackie 7.
120. Heller Hersz Luzer — prawnik, (54), Koło Żyd., Wiel-
ka 24, u p. Schneidera.
121. Helman Moszek Lejb — kupiec, (18), Koło Żyd., Żabia 7,
tel. 165-26.
122. Hellman Stanisław — rolnik (61), Z. P. S. L., Widok 13.
123. Herz Władysław — ślusarz, (32), N. P. R., Krucza 26,
124. Holder - Eggerowa Marja — ziemianka, (3), Zw. L.-N.,
Krucza 26, tel. 406-14.
125. Holeksa Karol — dziennikarz, (43), Chrz. Dem.
126. Hołowacz Feliks—rolnik, (62), N. P. Chł., Mokotowska 12.
127. Hryckiewicz Nikodem — chemik (5), Chrz.-Nar., Puław-
ska 12 m. 7.
128. Hulak Stanisław — rolnik (51), P. S. L., Sejm.
129. Ks. Ilkow Mikołaj — proboszcz, (52), Ukr.-Włość., Se-
minarium Duchowne, Traugutta 1.

130. Dr. Ilski Konrad — ławnik Magistratu m. st. Warszawy, (1), Zw. L.-N., Litewska 3 m. 3, tel. 246-61.
131. Dr. Insler Abraham — redaktor, (53), Koło Żyd., Chmiel, na 59.
132. Jachymiak Ludwik — urzędnik, M. K. Ż. (44), Zw. L.-N. Wierzbowa 9 m. 5, tel. 232-60.
133. Janeczek Michał — rolnik (23), P. S. L., Hoża 14 m. 10, tel. 193-77.
134. Jankowski Józef — prac. prywatny, Z. L.-N.
135. Jaroszyński Marjan — ziemianin, (53), Chrz.-Nar., Kapucyńska 5, tel. 194-80.
136. Jasiński Ignacy — rolnik, (44), Str. Kat.-Lud., Zielna 17. hotel „Pretorja“.
137. Jasiukowicz Stanisław — (L. P.), Z. L.-N.
138. Jaworowski Rajmund — kooperacista, (1), Z. P. P. S., Solec 104, parter, tel. 287-96.
139. Jedynek Jan — agronom, inspektor rolnictwa, (46), P. S. L., Nowogrodzka 11 m. 3.
140. Jemielewski Tytus — rolnik-agronom, (24), Z. P. S. L. Wiejska 3 m. 4.
141. Jeremicz Fabjan — technik, (60), Klub Białoruski, Chmielna 49, hotel „Venus“.
142. Kaczmarek Franciszek — rolnik (36), Zw. L.-N., Kopernika 30.
143. Ks. Kaczyński Zygmunt — ksiądz, sekretarz Stow. Rob. Chrz., (6), Chrz.-Dem., Chełmska 19, tel. 130-43.
144. Kadłubowski Zygmunt — obrońca sądowy, (6), Zw. L.-N. Nowy Świat 49, Hotel Montreal.
145. Kalenkiewicz Jan — rolnik, (L. P.) Zw. L.-N., Matejki 4 m. 8.
146. Kapałczyński Władysław — Inspektor szkolny, (36), Chrz.-Dem., ul. Wierzbowa 9.
147. Kapeliński Franciszek — urzędnik M. K. Ż., (25), Z. P. S. L., Boduena 14.

148. Karau Jakób — nauczyciel, (10), Zjedn. Niem., Nowogrodzka 29 m. 33.
149. Kawecki Józef — dyrektor biura Z. L.-N., (16), Z. L.-N. Piękna 37 m. 3, tel. 11-90.
150. Dr. Kiernik Władysław — adwokat, (44), P. S. L., Fredry 10 m. 11.
151. Kirszbraun Eljasz — kupiec, (L. P.), Koło Żyd., Grzybowska 2, tel. 114-68.
152. Ks. Klinke Józef — kanonik metr., (L. P.), Zjedn. Niem.
153. Knothe Bronisław — nauczyciel gimn., (21), Chrz.-Dem., Hoża 49, u p. Bernhardtowej.
154. Kochanowicz Michał — filolog - nauczyciel, (61), Klub Białoruski, Hotel „Saski“, Krak.-Przedmieście.
155. Dr. Konopczyński Władysław — prof. Uniw, (41), Zw. L.-N. Marszałkowska 50, I p.
156. Kordowski Antoni — urzędnik państwowy, (60), Z. P. S. L., Chmielna 68 m. 6.
157. Korfanty Wojciech — przemysłowiec i redaktor, (L. P.), Chrz. Dem., Marszałkowska 97 m. 1.
158. Kornecki Jan — Inspektor szkolny, (49), Zw. L.-N.
159. Kosmowska Irena — nauczycielka, (26), Z. P. S. L., Nowogrodzka 42 m. 6.
160. Kosydarski Władysław — inżynier, (54), P. S. L.,
161. Kot Aloizy — Sekretarz Zw. Gór., (39), N. P. R., Zielna 17, hotel „Pretorja“.
162. Zyndram-Kościakowski Marjan — major W. P., (63), Z. P. S. L., Miodowa 26 m. 19, tel. 80-90.
163. Kotkowski Konrad — ogrodnik, (24), Z. L. N.
164. Kowalczuk Józef — rolnik, (15), P. S. L., Al. Jerozolimskie 32 m. 2, tel. 101-39.
165. Kowalewski Konstanty — rolnik, (L. P.), Zw. L.-N., Chmielna 5, „Grand Hotel“, pokój 60.

166. Kowalski Józef — górnik, (53), N. P. R.
167. Kozicki Sergjusz — nauczyciel, (58), Klub Ukraiński, Zielna 17, hotel „Pretorja“.
168. Dr. Kozicki Stanisław — redaktor, (L. P.), Zw. L. - N., Brzozowa 12.
169. Kozłowski Medard — nauczyciel gimn, (L. P), Zw. L.-N., Hotel Europejski.
170. Kozubski Borys — prawnik, (58), Klub Ukraiński, Zielna 17, hotel „Pretorja“.
171. Ks. Krayczyński Otto — nauczyciel szkół średn., (38), ul. Nowogrodzka, Hotel Mazowiecki.
172. Krawczynszyn Jan — rolnik, (49), Ukr.-Włość.
173. Krempa Franciszek — rolnik, (46), Zw. Chłopski, Przemysłowa 34, u. p. Świadkowskiego.
174. Kujawski Kazimierz Józef Aloizy — dyrektor gimn., (1), Chrz.-Nar., Klonowa 16.
175. Królikowski Stefan — ogrodnik, (1), Kom. Fr. Pos. Wolska 66 m. 12.
176. Kronig Artur — redaktor, (13), Zjedn. Niem., Mokotowska 23.
177. Krzywiński Leonard — kupiec, (30) Zw. L.-N., Bednarska 26 m. 17.
178. Ks. Kubik Aleksander — wikarjusz, (L. P.), Chrz.-Dem. Mokotowska 14.
179. Kubis Piotr — rolnik, (38), Chrz.-Dem.,
180. Kucharski Władysław — przemysłowiec, inżynier, (L. P.) Zw. L.-N., Litewska 4, I p.
181. Kudelski Jan — rolnik, (28), Chł. Str. Rad., Wspólna 3a m. 16.
182. Kuryłowicz Adam — urzędnik kolei żel., (L. P.), Z. P. P. S., Długa 19, tel. 18-97.
183. Kwiatkowski Michał — redaktor, (40), Chrz. - Demokr. Wiejska 17.

184. Langer Antoni — literat i urzęd. państw, (15), Z. P. S. L., Polna 76 m 8.
185. Ledwoch Jan — urzędnik pryw., (20), Z. P. S. L., Al. Ujazdowskie 22 m. 20.
186. Leśniewski Leon — sekretarz Zw Zaw., (36), N. P. R., Podwale 3.
187. Lewin Aron — rabin, (49), Koło Żyd., Sosnowa 8, telefon 212-89, u p. Altera.
188. Lewinson Abram — redaktor, (58), Koło Żydowskie
189. Dr. Lieberman Herman — adwokat, (48), Z. P. P. S., Plac Napoleona 3 m. 10, tel. 173-58.
190. Lippoman Władysław — ziemianin, (19), Zw. L. - N., Marszałkowska 83 m. 4.
191. Lipski Henryk Mieczysław — dyrektor gimn., (14), Zw. L.-N., Smolna 30 m. 5, tel. 30-65
192. Lisiecki Wawrzyniec — urzędnik pryw., (33), N. P. R., Sienna 30 m 17.
193. Lizak August — przemysłowiec, (L. P.), P. S. L.,
194. Ks. dr. Londzin Józef — nauczyciel gimnaz., (40), Chrz.-Nar, Kopernika 31 m 4.
195. Lubarski Semen — felczer, (28), Klub Ukraiński, ul. Kozia, hotel „Włoski“.
196. Lubliński - Stuczyński Izrael Michał — adwokat, (61), Koło Żyd., Al. Jerozolimskie 7 m. 12.
197. Łabęda Julian — ślusarz, (2), Chrz.-Dem., Rymarska 2 m. 4.
198. Ładzina Wanda — Instruktorzka sanitarna, (13), Zw. L.-N, Al. Jerozolimska 4 m. 5, tel. 138-12.
199. Łańcucki Stanisław (*uwięziony*) — ślusarz, (21), Kom. Fr. Pos., Puławska 10 m. 13.
200. Łaskuda Michał — rolnik, (44), Zw. Chłopski, Piękna 45 m. 4.
201. Łaszkiewicz Kazimierz — nauczyciel gimn., (6), Zw. Chłopski Książęca 7 m. 4.

202. Łażewski Bolesław — urzędnik państw., (16), Zw. L.-N., Al. Jerozolimskie 37 m. 25.
203. Łobacz Stefan — student Uniw., (25), Zw. L.-N., Polna 50 m. 19, tel. 140-64.
204. Łuszczewski Konrad — agronom, (55), Chrz.-Nar., Mokotowska 61
205. Łypacewicz Wacław — adwokat, (10), Z. P. S. L., Nowogrodzka 12, tel. 47-20.
206. Madejczyk Jan — rolnik, (46), P. S. L., Sejm.
207. Majewski Stanisław — dziennikarz, (15), Zw. L. - N., Szczęśliwa 7 m. 87.
208. Makówka Stefan — rolnik, (25), Klub Ukraiński, ul. Kozia, hotel „Włoski“.
209. Makulski Józef — prawnik, (19), P. S. L., Tamka 44 m 4, tel. 35-78.
210. Malik Bronisław — kierownik szkoły powsz., (51), P. S. L., Hotel Czerw. Krzyża, ul. Zielna.
211. Malinowski Maksymiljan — redaktor „Wyzwolenia“, (26), Z. P. . L., Śliska 9, u p. Marczewskiej.
212. Malinowski Marjan — malarz-dekorator, (27), Z. P. P. S., Marszałkowska 91 m. 50, tel. 103-01.
213. Manaczyński Józef — urzędn. państw., (55), Zw. L.-N., Długa 20, I p. u p. Nowaka.
214. Mania Bronisław — rolnik, (29), Chrz.-Nar., Nowowiejska 12.
215. Manterys Mateusz — rolnik, (22), Zw. L.-N., Al. Jerozolimskie 17, Biuro Zw. Lud.-Nar.
216. Marciniak Stanisław — urzędn. pryw., (35), Chrz.-Dem, Nowy Świat 36 m. 22.
217. Dr. Marek Zygmunt — adwokat, (44), Z. P. P. S., Lwowska 3 m. 6.
218. Marweg Jan — redaktor, (31), Zw. L.-N., Wiejska 11 m. 12.

219. Marylski Antoni — ziemianin, (2), Zw L.-N., Natolińska 4, tel. 252-49.
220. Maślanka Franciszek — urzędnik komunalny, (43), Str. Kat.-Lud., Natolińska 7.
221. Dr. Matakiewicz Antoni — sędzia, (45), Katol.-Lud., Polna 72 m. 5.
222. Matłosz Józef — redaktor, (42), Zw. L.-N, Krucza 12 m. 13.
223. Ks. Matus Władysław — proboszcz, (54), Zw. L.-N., Traugutta 1.
224. Mazecki Sylwester — rzemieślnik, (28), Z. P. S. L., Marszałkowska 105.
225. Mączyński Czesław — pułkownik W. P., (50), Chrz.-Nar., Krzywe Koło 4.
226. Melcer Róża — (53), Koło Żyd., Chmielna 43, II p.
227. Melnyk Semen — rolnik, (53), Klub Ukr.-Włośc.
228. Dr. Mendrys Tadeusz — inspektor, (19), Chrz.-Dem., Wilcza 44, II piętro, tel. 232-63.
229. Mianowski Henryk — inżynier profesor, (41), Chrz.-Dem., Górna 10, tel. 58-62.
230. Michalak Walenty — robotnik, (13), N. P. R., Czackiego 2 m. 5, tel. 208-50.
231. Dr. Michalski Jerzy — dyrektor banku, (L. P.), Chrz.-Nar., Krak.-Przedmieście 9, tel. 31-45.
232. Mieczkowski Adam — adwokat, (7), Zw. L.-N., Wiejska 4.
233. Miedziński Bogusław — ppułkownik W. P., (L. P.), Z. P. S. L., Natolińska 4 m. 2, tel. 110-75.
234. Mierzejewski Karol — inspektor gimn, (9), Zw. L.-N. Sejm.
235. Milczyński Marcin — urzędnik pryw, (35). N. P. R. Nizka 69.

236. Mildner Jan — adwokat i notariusz, (40), N. P. R. Zielna 17, hotel „Pretorja“.
237. Minenberg Jakób Lejb — przemysłowiec, (59), Koło Żyd., Polna 6.
238. Miotła Piotr — kooperatysta, (64), Klub Białor., Bielańska 3.
239. Mochniuk Wasyl — kooperatysta, (56), bezpartyjny.
240. Moraczewski Jędrzej — inżynier kolejowy, (52), Z. P. P. S., Sejm.
241. Moritz Berthold — rolnik, (L. P.), Zjedn. Niem., Nowy Świat 44 m. 21.
242. Mrozowski Adam — burmistrz m. Ostrowca, (23), Chrz.-Nar., Wspólna 66.
243. Nader Mikołaj — urzędnik pryw., (37), N. P. R., Czackiego 2 m. 5.
244. Naumann Eugenjusz — ziemianin, (36), Zjedn. Niem., Boduena 3 m. 1, tel. 170-53.
245. Nawrocki Jan — rolnik, (54), P. S. L., Wilcza 37 m. 4.
246. Ks. Nawrocki Stanisław — proboszcz, (5), P. S. L. Wiejska 3.
247. Nazaruk Siergiej — rolnik, (56), Klub Ukraiński.
248. Niedbalski Serwacy Aleksander — nauczyciel gimn., (L. P.), P. S. L., Sejm.
249. Niedziałkowski Mieczysław — urzędnik państw., (9), Z. P. P. S., Polna 46 m. 6.
250. Niedzielski Tadeusz — redaktor, (L. P.), Z. P. S. L., Al. Jerozolimskie 27 m. 3, tel. 415-81.
251. Niski Józef — urzędnik pryw., (28), Z. P. P. S., Górna 11 m. 14.
252. Nocznicki Tomasz — rolnik, (L. P.), Z. P. S. L., ul. Marszałkowska 101.
253. Nowak Stanisław — górnik, (19), Z. P. S. L., Hoża 14.

254. Ks. dr. Nowakowski Marcei — prof. Sem. Duch., (12), Zw. L.-N., Krak.-Przedmieście 52, tel. 215-97.
255. Nowicki Albin — nauczyciel Sem. Naucz., (30), Chrz.-Dem., Wspólna 62 m. 31.
256. Nowicki Zygmunt—kierownik szkoły powsz., (14), Z. P. S. L., Wilcza 44 m. 12.
257. Ks. Okoń Eugenjusz—redaktor tyg. „Chłopska Sprawa“, (24), Chł. Stron. Rad., Wspólna 3-a m. 16.
258. Ks. Olszański Ignacy — sekr. djecezji wileńskiej, (63), Chrz.-Dem., Sejm.
259. Osiecki Stanisław — dyrektor fabryki, (24), P. S. L., Św. Barbary 10, tel. 37-46.
260. Ossowski Stanisław—rolnik, (31), Chrz.-Nar., Moniuszki 2.
261. Ostrowski Wiktor—nauczyciel gimnazjalny, (47), Z. L.-N. Leszno 5.
262. Ostrowski Władysław—inżynier kolejowy, (53), P. S. L., Nowogrodzka 4 m. 3.
263. Owsianik Antoni — rolnik, (62), Klub Białoł., Chmielna 49, hotel „Venus“.
264. Ozimina Wojciech — rolnik, (36), Chrz.-Nar., Nowogrodzka 43.
265. Paczkowski Stefan — inżynier M. K. Ż., (L. P.), Chrz.-Dem., Wierzbowa 9. m. 5
266. Pankratz Artur — redaktor, (L. P.), Zjedn. Niemieckie.
267. Pasicki Antoni — agronom, (49), P. S. L., Śliska 9.
268. Paszczuk Andrzej — rolnik, (57), Komun. Fr. Pos., Zielna 17, hotel „Pretorja“.
269. Pawlak Wojciech — górnik, (31), N. P. R., Sejm.
270. Pawluk Iarjon — rolnik, (58), bezpart. (ukr.), Chmielna 28 m. 13.
271. Pawłowski Jakób — inżynier (48), Zw. Chłopski, Zielna 17, hotel „Pretorja“.

272. Pączek Antoni — buchalter, (23), Z. P. P. S.
273. Dr. Perl Feliks — literat, (L. P.), Z. P. P. S., Nowowiejska 24 m. 25.
274. Petrycki Józef — publicysta, (37), Zw. L.-N., Nowogrodzka 44.
275. Dr. Piechocki Stefan — adwokat (34), Chrz.-Dem., Piękna 64, u p. Raczyńskiego.
276. Pieniążek Jan — rolnik, (47), P. S. L., Piękna 45.
277. Piesch Robert — dyrektor Sem. Naucz., (40), Zjedn Niem., Długa 48.
278. Piotrowski Adam — redaktor, (34), Chrz. - Demokr., Al. Jerozolimskie 37 m. 6, tel. 56-43.
279. Piotrowski Włodzimierz — urzędnik państw., (64), Z. P. S. L., Szczygła 12 m. 13, u p. Rudzińskiego, tel. 501 90.
280. Piotrowski Zygmunt — dziennikarz, (10), Z. P. P. S., Nowy Zjazd 4 m. 14, lub Biuro Sekret. P. P. S. Warecka 7, tel. 230 44.
281. Pluciński Leon — b. komisarz gen. Rzeczyp. w Gdańsku, (L. P.), Zw. L.-N., Marszałkowska 60, u p. Wład. Musielewicza.
282. Pluta Andrzej — rolnik, (47), Zw. Chłopski, Al. Jerozolimskie 32 m. 4, Gł. Urz. Stat.
283. Pławski Stanisław — urzędnik państw., (63), Z. P. P. S., Nowowiejska 24 m. 38.
284. Podhorski Samuel — prawnik, (57), Klub Ukraiński, hotel Narodowy. Aleje Jerozolimskie.
285. Dr. Polakiewicz Karol — major W. P. w rezerwie, (5), Szopena 4 m. 24.
286. Poniatowski Juljusz — agronom, (9), Z. P. S. L., Warecka 9 m. 67.
287. Popiel Karol — redaktor, (L. P.), N. P. R., Bagatela 15 m. 6.
288. Popowski Henryk — nauczyciel gimn., (18), Zw. L.-N., hotel „Pretorja“.

289. Posacki Stefan — inżynier, (51), Zw. Chłopski, Zielna 17, hotel „Pretorja“.
290. Potoczek Narcyz — rolnik, (44), P. S. L., Piękna 29 m. 14.
291. Dr. Poznański Jan — nauczyciel, (53), Zw. Chłopski, Zielna 17, hotel „Pretorja“.
292. Dr. Pragier Adam — prof. Woln. Wszechn., (2)), Z. P. P. S., Żórawia 21 m. 4.
293. Praussowa Zofja — urzędniczka państw., (1), Z. P. P. S., ul. 3-go Maja 16 m. 3, tel. 94-96.
294. Dr. Prószyński Marcei — nauczyciel gimn., (51), Zw. L.-N., Wiejska 13 m. 13, u p. Dobieckich.
295. Pryłucki Nojach — adwokat, (1), Żyd. Partja Lud., Leszno 28, tel. 208-12.
296. Prystupa Tomasz — redaktor, (57), Komun. Fr. Pos., Zielna hotel „Pretorja“ pokój 4.
297. Puchałka Jan — prawnik-redaktor, (17), Chrz. Dem., Bracka 8 m. 5, tel. 244-85.
298. Pudlarz Franciszek — tkacz, (15), Z. P. P. S., Marszałkowska 1, tel. 262-10.
299. Dr. Putek Józef — prawnik, (43), Z. P. S. L., Okólnik 11a m. 20.
300. Puzynianka Irena, (1), Zw. L. - N., Plac Małachowskiego 2 m. 23.
301. Pużak Kazimierz — urzędnik państw., (17), Z. P. P. S., Al. Jerozolimskie 93 m. 4.
302. Dr. Rabski Władysław — współredaktor „Kurjera Warszawskiego“, (1), Zw. L. N., Krakowskie Przedmieście 5 m. 29, tel. 58-00.
303. Raczkowski Feliks — inżynier gór., ziemianin, (62), Zw. L.-N., Hoża 22 m. 12, tel. 202-14.
304. Rak-Michałowski Szymon — nauczyciel gimn., (62), Klub Białoruski, Chmielna 47.
305. Rataj Maciej — nauczyciel gimn., (49) ,P. S. L., Sejm.

306. Dr. Rąb Franciszek — prawnik, nauczyciel, (14), Zw. L. - N. Czerniakowska 152.
307. Reder Ignacy — urzędnik M. K. Ż., (30), N. P. R., Czackiego 2 m. 5.
308. Reger Tadeusz — redaktor, (40), Z. P. P. S., Marszałkowska 19 m. 6, tel. 317-38.
309. Dr. Reich Leon — adwokat, (50), Koło Żydowskie.
310. Reizes Henryk — przemysłowiec, (55), Koło Żyd., Hotel „Bristol“.
311. Roch Marcin — urzędnik państw., (15), Chrz.-Dem., Hotel „Ziemiański“.
312. Rogula Bazyli — rolnik, (61), Klub Biało., Bielańska 3.
313. Roguszczyk Franciszek — urzędnik prywatny, (L. P.), N. P. R., Zielna 17, hotel „Pretorja“.
314. Rokossowski Kazimierz — prawnik-rejent, (14), Chrz. Dem., Chmielna 50 m. 14.
315. Roman Józef — nauczyciel gimn., (43), P. S. L., Sejm.
316. Romocki Paweł — inżynier-technolog, (7), Chrz.-Dem., Piękna 11-A m. 11, tel. 202-12.
317. Dr. Rosenblat Jerzy — lekarz, (13), Koło Żyd., Sienna 29, u p. Moszkowskiej, tel. 95-48.
318. Dr. Rosmarin Henryk — adwokat i redaktor, (53), Koło Żyd., hotel „Angielski“, ul. Wierzbowa.
319. Rosumek Johannes — kupiec, (39), Zjedn. Niem., Miódowa 20, tel. 232-57.
320. Rowicki Ignacy — dyrektor gimn., (2), Zw. L.-N.
321. Rudnicki Jan — przemysłowiec, (L. P.), Zw. L. N., Nowogrodzka 44 m. 5, tel. 187-81.
322. Rudziński Eustachy — inspektor szk., (17), Z. P. S. L., Szczygła 12 m. 13, tel. 501-90.
323. Rusinek Zygmunt — urzędnik państw., (L. P.), P. S. L. Długa 49 m. 4, tel. 177-49.

324. Rymar Stanisław — redaktor, (48), Zw. L.-N., Chmielna 5 m. 67.
325. Rzepecki Karol — księgarz, (32), Zw. L.-N., Wspólna 62, I p., m. 31.
326. Sacha Stefan — redaktor, (10), Zw. L.-N., Koszykowa 51 m. 12.
327. Sadzewicz Antoni — redaktor „Gazety Porannej“, (3), Zw. L.-N., Nowy Świat 55 m. 21
328. Sanojca Józef — redaktor, (42), Z. P. S. L.
329. Saraniecki Adolf — sędzia pow., (54), P. S. L., Zielna 17, Hotel „Pretorja“.
330. Sawicki Szczepan — rolnik, (9), Zw. L.-N.
331. Dr. Schiper Ignacy — prawnik i literat, (27), Koło Żyd., Tłomackie 6/8 m. 10, tel. 162-11.
332. Dr. Schreiber Dawid — adwokat, (51), Koło Żyd., Plac Grzybowski 6.
333. Seib Tadeusz Józef — nauczyciel, (L. P.), Z. P. S. L., Złota 34 m. 1, tel. 415-57.
334. Serebrennikow Mikołaj — urzędnik, (L. P), bezpart. (Rosjanin), Marszałkowska 49 m. 6.
335. Dr. Seyda Marjan — publicysta, (34), Zw. L.-N., Ś-to Krzyska 30 m. 4, tel. 35-83.
336. Sieciński Jan — handlowiec, (31), Chrz.-Dem.
337. Sikora Wojciech — bankowiec, (37), P. S. L.
338. Dr. Silberschein Adolf — adwokat, (55), Koło Żyd., Wielka 24.
339. Sirkis Lejzor — przemysłowiec, (16), Koło Żyd., Pawia 12 m. 5, tel. 177-08.
340. Skowronek Tomasz — bankowiec, (38), Chrz.-Dem.

341. Skrzypa Józef — rolnik, (27), Komun. Fr. Pos., Wilcza 50 m. 13.
342. Śledziński Ludwik — tkacz, (11), Z. P. P. S., Praga, Strzelecka 26 m. 39.
343. Smoła Jan — rolnik, (22), Z. P. S. L., Chmielna 62, m. 17.
344. Smulikowski Juljan — nauczyciel, (51), Ż. P. P. S., Wilcza 44 m. 12.
345. Sobek Jan — rolnik, (47), P. S. L.
346. Sobolak Franciszek — rolnik, (54), Zw. L.-N., Kopernika 30.
347. Socha Marcin — urzędnik kolei żel., (47), Zw. Chłopski, Sejm.
348. Sokolnicka Zofja — nauczycielka, (34), Zw. L.-N., Wiejska 17 m. 3.
349. Sołtyk Stefan — dyrektor gimn., (19), Zw. L.-N., Wilcza 44 m. 5.
350. Sołtysiak Franciszek — urzędnik pryw., (31), Zw. L.-N., Chmielna 5, „Grand-Hotel“.
351. Dr. Sommerstein Emil — adwokat, (52), Koło Żyd., Wielka 24, u p. Schneidera.
352. Somscher Otto — kierownik fabryki, (57), Zjedn. Niem., Marszałkowska 108.
353. Sosiński Wojciech — kupiec, (39), Chrz.-Dem.
354. Spickerman Józef — dyrektor Wzaj. T-wa Kred. Bałuckiego, (15), Zjedn. Niem., Nowy Świat 30 m. 5.
355. Spittal Eugenjusz — nauczyciel gimn., (54), P. S. L., Hotel „Pretorja“.
356. Staniszkis Witold — profesor Szk. Gł. Gospod. Wiejsk., (11), Zw. L.-N., Lwowska 3 m. 7, tel. 103-55.
357. Ks. Stankiewicz Adam — prefekt, (64), Klub. Białor., Chmielna 47.

358. Stańczyk Jan — urzędnik pryw., (21), Z. P. P. S., Szpitalna 5.
359. Stempel Fajwel — przemysłowiec, (47), Koło Żyd., Grzybowska 6, u p. Sternfelda.
360. Stęślicka Halina — dziennikarka, (40), Chrz. Dem., Okólnik 11, u p. Karszo-Siedleckich.
361. Stolarski Błażej — rolnik, (L. P.), Z. P. S. L., Dobra 57.
362. Stroński Stanisław — redaktor, (1), Chrz.-Nar., Boduena 2, tel. 105-01.
363. Struss Stefan — rolnik, (3), Zw. L.-N., Polna 46 m. 17.
364. Ks. Styczyński Tadeusz — proboszcz, (35), Zw. L.-N., Bracka 10 m. 7.
365. Sygietowicz Rafał — rolnik, (12), Zw. L.-N.
366. Sykała Juljan — inżynier górniczy, (L. P.), Zw. L.-N., Miodowa 10, tel. 11-25.
367. Szafranek Jan — rolnik, (22), Z. P. S. L., ul. Solec 52 m. 30.
368. Szakun Włodzimierz — rolnik, (61), N. P. Chł., Hoża 41.
369. Szapiel Antoni — stolarz, (64), N. P. Chł., Bagatela 15.
370. Szapira Majer — rabin, (1), Koło Żyd., Graniczna 9. Zw. Ortod., tel 151-44.
371. Szczerkowski Antoni — tkacz, (L. P.), Z. P. P. S. Marszałkowska 1 m. 38.
372. Szebeko Ignacy — prawnik-ziemianin, (L. P.), Zw. L.-N. Fredry 6, tel. 28-38.
373. Szmigiel Antoni — rolnik, (46), P. S. L., Krak.-Przedmieście, Uniwersytet, u ogrodnika Majewskiego.
374. Szturmowski Piotr — rolnik, (29), Zw. L.-N., Chmielna 5, „Grand-Hotel“.
375. Szwarz Kopel — adwokat, (L. P.), Koło Żydowskie.
376. Szydłowski Marjan — inżynier górniczy, (L. P.), P. S. L., Foksal 16, tel. 18-10.

377. Szymborski Julian — rolnik, (3), Zw. L-N., Chmielna 5.
„Grand-Hotel“.
378. Śliwiński Hipolit — architekt, (L. P.), Zw. Chłopski,
Hotel „Europejski“ pokój 252.
379. Śmiarowski Eugenjusz — adwokat, (23), Z. P. S. L.,
Smolna 14, tel. 111-60.
380. Średniawa Kazimierz — inżynier, (27), Chł. Str. Rad.,
Krochmalna 17.
381. Świecki Tadeusz — ziemianin, (9), Zw. L-N., Św. Bar-
bary 8 m. 3.
382. Tabaczyński Tadeusz — urzędnik M. K. Z., (42), Zw-
L-N., Szczygła 12 m. 3.
383. Tabor Jan — rolnik, (42), Z. P. S. L., Pl. Napoleona 1,
384. Taraszkiewicz Bronisław — dyrektor gimn., (L. P.),
Klub Biało., Nowosenatorska 8 m. 14.
385. Dr. Targowski Tadeusz — lekarz, (52), P. S. L., Ziel-
na 17, „Pretorja“.
386. Tatarczak Stefan — rolnik, (26), Z. P. S. L., Pię-
na 23.
387. Dr. Thon Ozjasz Abraham — rabin, (41), Koło Żyd.
Wązka 1 m. 5, tel. 25-44.
388. Thugutt Stanisław — minister, wice-premjer Rządu,
(12), Śniadeckich 9, tel. 310-27.
389. Toczek Walenty — rolnik, (48), P. S. L., Piękna 45,
VI p.
390. Tomczak Józef — rolnik, (18), Zw. L-N., Bednarska 26,
m. 4.
391. Trepka Edmund — profesor Polit. Warszawskiej, (L. P.),
Zw. L-N., Nowosenatorska 2, tel. 191-57.
392. Tymoszczuk Jerzy — rolnik, (57), bezpart. (ukr.), Ziel-
na 17, hotel „Pretorja“.
393. Urbański Franciszek — urzędnik pryw., (11), Chrz.-
Dem., Śniadeckich 5, Zw. Rolny, tel. 71-48.

394. Utta August — kierownik szkoły powsz., (14), Zjedn. Niem., Krucza 31, u p. Grams.
395. Uziembło Władysław — wice-prezydent m. Lublina, (59), Z. P. P. S., Złota 51.
396. Waleron Andrzej — rolnik, (20), Z. P. S. L., Koszykowa 49.
397. Wałaszek Franciszek — rolnik, (29), Chrz.-Nar., Al. Jerozolimska 7.
398. Wartalski Stanisław — kupiec, (17), Zw. L.-N., Elektoralna 28 m. 15, tel. 237-34.
399. Wasyńczuk Antoni — rolnik, (L. P.), bezpart. (Ukr.), Kozia, hotel „Włoski“.
400. Wasyńczuk Paweł — dziennikarz, (26), Klub Ukraiński, Kozia, hotel „Włoski“.
401. Waszkiewicz Ludwik — nauczyciel gimn., (13), N. P. R., Chmielna 10 m. 18.
402. Dr. Weinzieher Salomon — lekarz, (21), Koło Żyd., Nowowiejska 11 m. 8, tel. 143-63.
403. Wędziagolski Bronisław — pułkownik, W. P., (63), Z. P. S. L., Marszałkowska 95.
404. Wichliński Michał — mechanik, (8), Chrz.-Dem., Szopena 15 m. 3, tel. 249-30.
405. Widota Kazimierz — lekarz-weterynarz, (49), P. S. L., Hotel „Pretorja“, ul. Zielna 17.
406. Wierczak Karol — redaktor, (L. P.), Zw. L.-N., Bracka 25 m. 43.
407. Wierzbicki Andrzej — przemysłowiec, (L. P.), Zw. L.-N., Flory 1.
408. Wierzbicki Franciszek — ziemianin, (7), Zw. L.-N., Zgoda 4 m. 20.
409. Wiewiórski Izydor — rolnik, (48), Zw. Chłopski.

410. Wiszniewski Stanisław—magister farmacji, (55), P. S. L., Al. Róż 1 m. 5, tel. 510-30.
411. Wiślicki Wacław — przemysłowiec, (57), Koło Żyd., Śniadeckich 23, tel. 135-79, 196-18, 58-65.
412. Witos Andrzej — rolnik, (55), P. S. L., Wiejska, gmach Sejmu.
413. Witos Wincenty — rolnik, (45), P. S. L., Al. Jerozolimskie 32,
414. Włodasch Karol — inżynier, (38), Zjedn. Niem.
415. Wojewódzki Sylwester — redaktor, (62), N. P. Chł., Hoża 22 m. 2.
416. Wojtacha Stanisław — górnik-sztygar, (38), Chrz.-Dem., Sejm.
417. Wojtiuk Jakób — redaktor, (L. P.), Komun, Fr. Pos., ul. Kozia, hotel „Włoski“.
418. Wojtkowiak Franciszek — rolnik, (37), Chrz.-Nar., Piękna 34.
419. Wójtowicz Władysław — nauczyciel szk. powsz., (55), P. S. L., Zielna 17, hotel „Pretorja“.
420. Wolicki Stanisław — nauczyciel gimn., (60), Z. P. P. S., Oboźna 4, Uniwersytet Ludowy.
421. Wołoszyn Paweł — rolnik, (5,) Klub Białor., Brzeska 11.
422. Ks. Wóycicki Aleksander — prof. Uniw. Lubelskiego, (26), Chrz.-Dem., Książęca 21.
423. Wrona Stanisław — student, (28), Z. P. S. L., Wilcza 37 m. 9.
424. Dr. Wygodzki Jakób — lekarz, (61), Koło Żyd., Złota 28 m. 37.
425. Ks. Wyrębowski Adam — prefekt, (2), Chrz.-Nar., Wilcza 24-a, tel. 217-05.
426. Wyrzykowski Henryk — redaktor, (14), Z. P. S. L., Ś-to Krzyska 17 m. 16, tel. 319-96.

427. Zagajewski Tadeusz — urzędnik M. K. Ż., (53), Zw. L.-N., Mokotowska 14 m. 25.
428. Zajączkowski Bolesław — nauczyciel, (L. P.), Zw. L.-N., Królewska 35 m. 14.
429. Zalewski Jan — rolnik, (24), Z. P. S. L., Hoża 51. u p. Przerackiego.
430. Załucki Emiljan — handlowiec, (53), Ukr.-Włóść., Hotel „Wiedeński“, tel. 11-17.
431. Dr. Załuska Jan — lekarz, (L. P.), Zw. L.-N., Koszykowa 45, tel. 241-10.
432. Zamorski Jan — nauczyciel gimn., (54), Zw. L.-N., Wiejska 11 m. 10.
433. Zaremba Zygmunt — urzędnik pryw., (L. P.), Z. P. P. S. Polna 66 m. 54, tel. 180-50.
434. Zdziechowski Jerzy — przemysłowiec, (8), Zw. L.-N., Al. Ujazdowskie 17 m: 5, tel. 204-52.
435. Zerbe Emil — inżynier, (L. P.), Zjedn. Niem., Szkolna 8.
436. Ziemięcki Bronisław — technik, (L. P.), Z. P. P. S., Litewska 2 m. 22.
437. Ziętek Ignacy — rolnik, (19), P. S. L., Rymarska 5. u p. A. Zawiszy.
438. Zwierzyński Aleksander — redaktor, (63), Zw. L.-N., Krucza 8 m. 3.
439. Żebrowski Aleksander — rolnik, (8), Zw. L.-N.
440. Żółtowski Leon — ziemianin, (32), Chrz.-Nar., Wiejska 19, tel. 505-01.
441. Żuławski-Zygmunt — urzędnik prywatny, (42), Z. P. P. S. Piękna 43 m. 10.
442. Baranow Sergjusz, Klub Białoruski, — (znajduje się w więzieniu od r. 1923 za działalność na szkodę Państwa Polskiego *).

---

*) Winien znajdować się w niniejszym spisie na jedynastem miejscu, pomiędzy postami Ballinem a Baranowskim.

443. *Vacat* z powodu złożenia mandatu przez uwięzionego posła białoruskiego, Szymona Jakowiuka, który opuścił Państwo Polskie.
444. *Vacat* z powodu wygaśnięcia mandatu uwięzionego posła ukraińskiego, Marka Luckiewicza.

PREZYDJUM SEJMU:

Marszałek: — *Rataj Maciej.*

Wice-Marszałkowie: — *Gdyk Ludwik,*
Moraczewski Jędrzej,
Osiecki Stanisław,
Pluciński Leon,
Poniatowski Juljusz.

Sekretarze: — *Harasz Antoni,*
Ledwoch Jan,
Niedbalski Serwacy Aleksander,
Ossowski Stanisław,
Pużak Kazimierz,
Sottyk Stefan,
Utta August,
Waszkiewicz Ludwik,
Weinzieher Salomon.

SKŁAD SĄDU HONOROWEGO W SEJMIE:

<i>Berezowski Zygmunt</i>	Związek Ludowo-Narodowy
<i>Czetwertyński Seweryn</i>	„ „
<i>Dobrzański Stefan</i>	„ „
<i>Zdziechowski Jerzy</i>	„ „
<i>Makulski Józef</i>	Polskie Stronnictwo Ludowe
<i>Ostrowski Władysław</i>	„ „ „
<i>Anusz Antoni</i>	} Z. P. S. L. („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”).
<i>Dr. Putek Józef</i>	
<i>Rudziński Eustachy</i>	
<i>Bitner Wacław</i>	Chrześcijańska Demokracja
<i>Dr. Piechocki Stefan</i>	„ „
<i>Dr. Diamand Herman</i>	Zw. Polskich Posłów Socjal.
<i>Dr. Marek Zygmunt</i>	„ „ „ „
<i>Hartglas Maksymiljan</i> <i>Apolinary</i>	Koło Żydowskie
<i>Jaroszyński Marjan</i>	Klub Chrześcijańsko - Narod.
<i>Pluta Andrzej</i>	Związek Chłopski
<i>V a c a t</i>	Klub Ukraiński
<i>Kowalski Józef</i>	Narodowa Partja Robotnicza
<i>Ks. kan. Klinke Józef</i>	Zjednoczenie Niemieckie
<i>Ks. Stankiewicz Adam</i>	Klub Białoruski

SPIS OKRĘGÓW WYBORCZYCH I PODZIAŁ
MANDATÓW POSELSKICH WEDŁUG OKRĘ-
GÓW WYBORCZYCH I KLUBÓW SEJMOWYCH
W MARCU 1925 R.

Nr. okręgu wybor.	Powiaty, wchodzące w skład okręgu wyborczego*)	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
1	Warszawa m. stoł.	2 2 3 2 3 1 1	Chrz.-Nar. Chrz. Demokr. Z. P. P. S. Koło Żydowskie Zw. Lud.-Nar. Kom. Frakcja Poselska Żyd. Partja Ludowa
2	Warszawa (pow.) Radzymin Mińsk	2 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. Chrz. Demokr. Chrz.-Narodowy Z. P. P. S.
3	Siedlce Sokołów Węgrów	4	Zw. Lud.-Nar.
4	Ostrów Bielsk Wysokie-Mazo- wieckie	3 1	Zw. Lud.-Nar. Klub Białoruski

*) Nazwa powiatu podkreślona oznacza siedzibę Głównej Komisji Wyborczej.

Nr okręgu wybor.	Powiaty, wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
5	Białystok Sokółki Wołkowysk	1 1 1 1 1 1	Koło Żyd. Chrz. Demokr. P. S. L. Klub Białoruski Chrz.-Nar. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“
6	Grodno Suwałki Sejny Augustów	1 1 1 1	Chrz. Demokr. Klub Białoruski Zw. Chłopski Zw. Lud.-Nar.
7	Łomża Kolno Ostrołęka Szcuczyn	3 1	Zw. Lud.-Nar. Chrz. Demokr.
8	Ciechanów Mława Pułtusk Przasnysz Maków	1 3 1	Chrz. Demokr. Zw. Lud.-Nar. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“
9	Płock Sierpc Rypin Płońsk	3 1 1	Zw. Lud.-Nar. Z. P. P. S. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“

Nr. okręgu wybor.	Powiaty, wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy. w marcu 1925 roku
10	Włocławek Nieszawa Lipno	1 1 1 1 1	Chrz. Demokr. Zw. Lud.-Nar. Z. P. P. S. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Zjedn. Niem.
11	Łowicz Kutno Gostynin Sochaczew	2 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Z. P. P. S. Chrz. Demokr
12	Błonie (Grodzisk) Skierniewice Rawa Grójec	2 1 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Z. P. P. S. Chrz. Demokr. Zw. Chłopski
13	Łódź (miasto)	1 1 2 2 1	Chrz. Demokr. Koło Żydowskie N. P. R. Zw. Lud.-Nar. Zjedn. Niemieckie
14	Łódź pow. Łask Sieradz	1 1 2 1 1	Chrz. Demokr. Zjedn. Niem. Zw. Lud.-Nar. P. S. L. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“

Nr. okręgu wybor.	Powiaty, wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
15	Konin Koło Słupca Łęczycza	3 1 1 1	Zw. Lud. Nar. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Z. P. P. S. Zjedn. Niem.
16	Kalisz Turek Wieluń	2 2 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ P. S. L. Koło Żydowskie Z. P. P. S.
17	Częstochowa Radomsk	1 2 2 1	Chrz. Demokr. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Zw. Lud.-Nar. Z. P. P. S.
18	Piotrków Brzeziny	3 1 1	Zw. Lud.-Nar. Koło Żydowskie P. S. L.
19	Radom Końskie Opoczno	2 2 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. P. S. L. Chrz. Demokr. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Z. P. P. S.

Nr. okręgu wybor.	Powiaty, wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
20	Kielce Jędrzejów Włoszczowa	3 2	Z. P. S. L. „Wyzw.” i „Jedn. Lud.” Zw. Lud.-Nar.
21	Będzin	1 2 1 1 1	Chrz. Demokr. Z. P. P. S. Kom. Frakcja Poselska Zw. Lud.-Nar. Koło Żydowskie
22	Sandomierz Stopnica Pińczów	3 1 1	Z. P. S. L. „Wyzw.” i „Jedn. Lud.” P. S. L. Zw. Lud. Nar.
23	Iłża (Wierzbnik) Kozienice Opatów	3 1 1 1	Z. P. S. L. „Wyzw.” i „Jedn. Lud.” Chrz.-Nar. P. S. L. Z. P. P. S.
24	Łuków Garwolin Puławy	2 2 1 1	Z. P. S. L. „Wyzw.” i „Jedn. Lud.” Zw. Lud.-Nar P. S. L. Chł. Str. Rad.
25	Biała Podlaska Radzyń Konstantynów Włodawa	2 1 1	Zw. Lud.-Nar. P. S. L. Klub Ukraiński

Nr. okręgu wybor.	Powiaty, wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
26	Lublin Chełm Lubartów	2 1 1 1 1	Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Klub Ukraiński Z. P. P. S. P. S. L. Chrz. Demokr.
27	Zamość Biłgoraj Tomaszów	2 1 1 1	Chł. Str. Rad. Koło Żydowskie Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Kom. Frakcja Poselska
28	Krasnystaw Hrubieszów Janów	2 1 1 1	Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Klub Ukraiński Chł. Str. Rad. Z. P. P. S.
29	Tczew Starogard Gniew Kościerzyna Kartuzy Wejherowo Puck	2 1 1 1 1	Chrz. -Nar. Chrz. Demokr. N. P. R. Zw. Lud.-Nar.
30	Grudziądz (m. i pow.) Świecie Tuchola Chojnice Sępólno	1 1 1 1	Chrz. Demokr. N. P. R. Zw. Lud.-Nar. Zjedn. Niem.

Nr. okręgu wybor.	Powiaty, wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
31	Toruń (m. i pow.) Chełmno Wąbrzeźno Brodnica Lubawa Działdów	2 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. Chrz.-Nar. N. P. R. Chrz. Demokr.
32	Bydgoszcz (m. i pow.) Inowrocław Szubin Wyrzysk Strzelno Żnin	1 2 1 1 1	Chrz. Demokr. N. P. R. Zw. Lud.-Nar. Zjedn. Niem. Chrz.-Nar.
33	Gnieszno Mogilno Września Środa Witkowo Węgrowiec Oborniki	1 2 1 1	Zw. Lud.-Nar. N. P. R. Chrz. Demokr. Chrz.-Nar.
34	Poznań (miasto)	2 2	Zw. Lud.-Nar. Chrz. Demokr.
35	Poznań (wsch. i zach.) Śrem Kościan Leszno Rawicz	1 1 1 1	Chrz.-Nar. N. P. R. Zw. Lud.-Nar. Chrz. Demokr.

Nr. okręgu wybor.	Powiaty, wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
36	Szamotuły Czarnków Chodzież Międzychód Nowotomyśl Grodzisk Wolsztyn Śmigiel	1 1 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. N. P. R. Chrz.-Nar. Zjedn. Niem. Chrz. Demokr.
37	Ostrów Odolanów Ostrzeszów Kępno Pleszew Jarocin Koźmin Krotoszyn Gostyń	1 2 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. N. P. R. P. S. L. Chrz. Demokr. Chrz.-Nar.
38	Huta Królewska Świętochłowice Lubliniec Tarnowskie Góry	3 2	Chrz. Demokr. Zjedn. Niem.
39	Katowice (m. i pow.) Ruda	2 1 1 1	Zjedn. Niem. Chrz. Demokr. Z. P. P. S. N. P. R.

Nr. okręgu wybor.	Powiaty wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
40	Cieszyn Bielsk (m. i pow.) Pszczyna Rybnik	1 3 1 1 1	Chrz.-Nar. Chrz. Demokr. Z. P. P. S. Zjedn. Niem. N. P. R.
41	Kraków (miasto)	1 1 1 1	Chrz. Demokr. Z. P. P. S. Koło Żydowskie Zw. Lud.-Nar.
42	Kraków (pow.) Chrzanów Oświęcim Podgórze Olkusz Miechów	3 2 2 1	Z. P. P. S. Zw. Lud.-Nar. Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedność Ludowa“. P. S. L.
43	Wadowice Biała Myślenice Żywiec Nowy Targ Spisz Orawa	2 1 1 1 1 1	P. S. L. Chrz. Demokr. Z. P. P. S. Chrz.-Nar. Zw. Lud.-Nar. Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedność Ludowa“.
44	Nowy Sącz Limanowa Bochnia Wieliczka	2 1 1 1 1	P. S. L. Zw. Chłopski Str. Katol.-Ludowe Z. P. P. S. Zw. Lud.-Nar.

Nr. okręgu wybor.	Powiaty wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
45	Tarnów Pilzno Brzesko Dąbrowa Grybów Gorlice	4 2 1	P. S. L. Str. Katol.-Ludowe Zw. Chłopski
46	Jasło Ropczyce Strzyżów Mielec Kolbuszowa Tarnobrzeg	4 1 1	P. S. L. Str. Katol.-Ludowe Zw. Chłopski
47	Rzeszów Jarosław Przeworsk Łańcut Nisko	3 2 1 1	P. S. L. Zw. Chłopski Chrz.-Nar. Koło Żyd.
48	Przemyśl Dobromil Sanok Brzozów Krosno	1 1 2 1 1	P. S. L. Zw. Lud.-Nar. Zw. Chłopski Koło Żyd. Z. P. P. S.
49	Sambor Stary Sambor Lisko, Rudki Mościska Gródek	3 1 1 1	P. S. L. Klub Ukr.-Włość. Zw. Lud.-Nar. Koło Żyd.

Nr. okręgu wybor.	Powiaty wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
50	Lwów (miasto)	1 1 1 1	Zw. Lud.-Nar. Koło Żyd. Chrz.-Nar. Z. P. P. S.
51	Lwów (pow.) Żółkiew Sokal Rawa Ruska Jaworów Cieszanów	3 1 1 1 1	P. S. L. Zw. Chłopski Koło Żydowskie Zw. Lud.-Nar. Z. P. P. S.
52	Stryj Drohobycz Turka Skole Dolina Kałuż	2 1 1 1 1	Koło Żydowskie Chrz.-Nar. Z. P. P. S. P. S. L. Klub Ukr.-Włośc.
53	Stanisławów Tlumacz Bohorodczany Nadwórna Kołomyja Horodenka Śniatyn Kosów Peczeniżyn	3 3 1 1 1	Klub Ukr.-Włośc. Koło Żydowskie Zw. Lud.-Nar. P. S. L. Chrz.-Nar.

Nr. okręgu wybór.	Powiaty wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
54	Tarnopol Zbaraż Trembowla Skalał Podhajce Czortków Buczacz Husiatyn Borszczów Zaleszczyki	5 3 2	P. S. L. Zw. Lud.-Nar. Koło Żydowskie
55	Złoczów Zborów Kamionka-Strumił. Brody Radziechów Bóbrka Przemyślany Rohatyn Żydaczów Brzeżany	3 1 1 2 1 1	P. S. L. Zw. Chłopski Chrz.-Nar. Koło Żydowskie Chrz.-Demokr. Zw. Lud.-Nar.
56	Kowel Luboml Włodzimierz Woł. Horochów	1 2 1 1	Koło Żydowskie Klub Ukraiński bezpart. (Ukr.) v a c a t (Kl. Ukr.)
57	Łuck Równo	1 1 1 1 2	Klub Ukraiński bezpart. (Ukr.) Koło Żydowskie Zjedn. Niemieckie Kom. Frakcja Poselska

Nr. okręgu wybor.	Powiaty wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
58	Krzemień Dubno Ostróg	3 1 1	Klub Ukraiński bezpart. (Ukr.) Koło Żydowskie
59	Brześć Litewski Kobryń Prużany Kosów Drohiczyn Kamień Koszyrski	2 1 1 1	Klub Ukraiński Z. P. P. S. Koło Żydowskie Niezal. Partja Chłopska
60	Płńsk Luniniec Sarny	3 1 1	Z. P. P. S Klub Białoruski Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“
61	Nowogródek Stołpce Nieśwież Baranowicze Słonim	1 2 2 2 1	Klub Białoruski Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Koło Żydowski Niezal. Partja Chłopska
62	Lida Oszmiana Woločyn Wilejka	3 1 2 1	Niezal. Partja Chłopska Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Klub Białoruski Zw. Lud. Nar.

Nr. okręgu wybor.	Powiaty wchodzące w skład okręgu wyborczego	Ilość mandatów	Klub Sejmowy w marcu 1925 roku
63	Wilno (miasto i pow. wraz z pasem neutraln.)	1 1 2 1	Zw. Lud.-Nar. Chrz. Demokr. Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Z. P. P. S.
64	Święciany Brasław Duniłowicze Dziszna	3 2 1	Z. P. S. L. „Wyzw.“ i „Jedn. Lud.“ Klub Białoruski Niezal. Partja Chłop.

Ogółem z okręgów wyborczych weszło do Sejmu 372 posłów.

POSŁOWIE Z LIST PAŃSTWOWYCH.*)

z listy Nr. 8 (Chrz. Zw. Jedn. Narod.).

1. Dr. Balicka Gabrjela	—	Zw. Lud.-Nar.
2. Brzostowski Jan	—	" " "
3. Chaciński Józef	—	Chrz. Demokr.
4. Dr. Dąbrowski Stefan	—	Chrz.-Narod.
5. Dr. Dubanowicz Edward	—	" "
6. Fudakowski Tadeusz	—	Zw. Lud.-Nar.
7. Ks. Gąsiorowski Franciszek	—	Chrz. Demokr.
8. Gerlicz Wiesław	—	Zw. Lud.-Nar.
9. Gościcki Jerzy	—	" " "
10. Dr. Grabski Stanisław	—	" " "
11. Jasiukowicz Stanisław	—	" " "
12. Kalenkiewicz Jan	—	" " "
13. Korfanty Wojciech	—	Chrz. Demokr.
14. Kowalewski Konstanty	—	Zw. Lud.-Nar.
15. Kozicki Stanisław	—	" " "
16. Kozłowski Medard	—	" " "
17. Ks. Kubik Aleksander	—	Chrz.-Narod.
18. Kucharski Władysław	—	Zw. Lud.-Nar.

---

*) Podana przynależność klubowa posłów z list państwowych odnosi się do połowy marca 1925 r.

19.	Dr. Michalski Jerzy	—	Chrz. Narod.
20.	Paczkowski Stefan	—	Chrz. Demokr.
21.	Pluciński Leon	—	Zw. Lud. Nar.
22.	Rudnicki Jan	—	" " "
23.	Sykała Juljan	—	" " "
24.	Szebeko Ignacy	—	" " "
25.	Trebko Edward	—	" " "
26.	Wierczak Karol	—	" " "
27.	Wierzbicki Andrzej	—	" " "
28.	Zajączkowski Bolesław	—	" " "
29.	Dr. Załuska Jan	—	" " "

Z listy Nr. 1 (Polskie Stronnictwo Ludowe).

1.	Anusz Antoni	—	Z.P.S.L. „Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”.
2.	Bobek Paweł	—	P. S. L.
3.	Bogusławski Aleksander	—	" " "
4.	Bryl Jan	—	Związek Chłopski.
5.	Brzeziński Stefan	—	Z.P.S.L. „Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”.
6.	Byrka Władysław	—	P. S. L.
7.	Dąbrowski Marjan	—	" " "
8.	Lizak August	—	" " "
9.	Miedziński Bogusław	—	Z.P.S.L. „Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”.
10.	Niedbalski Serwacy Aleksan.	—	P. S. L.
11.	Rusinek Zygmunt	—	" " "
12.	Szydłowski Marjan	—	" " "

Z listy Nr. 16 (Blok Mniejszości Narodowych).

1. Farbstein Szyja Hessel	—	Koło Żydowskie
2. Grünbaum Izaak	—	„ „
3. Kirszbraun Eljasz	—	„ „
4. Ks. Klinke Józef	—	Zjedn. Niemieckie
5. Moritz Berthold	—	„ „
6. Pankratz Artur	—	„ „
7. Serebrennikow Mikołaj	—	bez przynal. klubowej (Rosjanin)
8. Taraszkiewicz Bronisław	—	Klub Białoruski
9. Wasyńczuk Antoni	—	bez przynal. klubowej
10. Wojtiuk Jakób	—	Kom. Frakcja Poselska
11. Zerbe Emil	—	Zjedn. Niemieckie
-
-

Z listy Nr. 3. (P. S. L) „Wyzwolenie”

1. Bagiński Kazimierz	—	Z.P.S.L. „Wyzw.” i „Jedn. Lud.”
2. Dr. Bartel Kazimierz	—	„ „ „
3. Chomiński Ludwik	—	„ „ „
4. Niedzielski Tadeusz	—	„ „ „
5. Nocznicki Tomasz	—	„ „ „
6. Seib Tadeusz Józef	—	„ „ „
7. Stolarski Błażej	—	„ „ „
8. Śliwiński Hipolit	—	Związek Chłopski.
-
-

Z listy Nr. 2 (P. P. S.)

1. Adamek Józef	—	Z. P. P. S.
2. Dr. Diamand Herman	—	„
3. Kuryłowicz Adam	—	„
4. Dr. Perl Feliks	—	„
5. Szczerkowski Antoni	—	„
6. Zaremba Zygmunt	—	„
7. Ziemięcki Bronisław	—	„
-
-

Z listy Nr. 7 (Nar. Partja Rob.).

1. Ciszak Antoni	—	N. P. R.
2. Popiel Karol	—	"
3. Roguszczyk Franciszek	—	"
-
-

**Z listy Nr. 17 (Komitet Zjednoczenia Stronnictw
Narodowo-Żydowskich).**

1. Dr. Federbusch Szymon	—	Koło Żyd.
2. Schwarz Kopel	—	" "
-
-

Ogółem z list państwowych weszło do Sejmu
72 posłów.

PODZIAŁ POSŁÓW NA KLUBY SEJMOWE. *)

(W dniu 15 marca 1925 roku).

Klub Związku Ludowo-Narodowego.

1. Arcichowski Michał	24. Holder-Eggerowa Marja
2. Dr. Balicka Gabrjela	25. Dr. Ilski Konrad
3. Dr. Bator Bolesław	26. Jachymiak Ludwik
4. Belina Tadeusz	27. Jankowski Józef
5. Berezowski Zygmunt	28. Jasiukowicz Stanisław
6. Bieńkowski Leopold	29. Kaczmarek Franciszek
7. Brownsford Kazimierz	30. Kadłubowski Zygmunt
8. Brzostowski Jan	31. Kalenkiewicz Jan
9. Chądzyński Karol	32. Kawecki Józef
10. Chełmoński Adam	33. Dr. Konopczyński Wład.
11. Chętnik Adam	34. Kornecki Jan
12. Chwalibóg Tadeusz	35. Kotkowski Konrad
13. Czetwertyński Seweryn	36. Kowalewski Konstanty
14. Dobrzański Stefan	37. Dr. Kozicki Stanisław
15. Dobija Ludwik	38. Kozłowski Medard
16. Dzierżawski Aleksander	39. Krzywiński Leonard
17. Dr. Falkowski Stefan	40. Kucharski Władysław
18. Gerlicz Wiesław	41. Lipski Henryk Miecz.
19. Dr. Głabiński Stanisław	42. Lippoman Władysław
20. Gościcki Jerzy	43. Ładzina Wanda
21. Goździk Józef	44. Łażewski Bolesław
22. Dr. Grabski Stanisław	45. Łobacz Stefan
23. Dr. Harusewicz Jan	46. Majewski Stanisław

---

*) Kluby podano w kolejności według ich stanu liczebnego.

47. Manaczyński Józef	74. Sokolnicka Zofja
48. Manterys Mateusz	75. Sołtyk Stefan
49. Marweg Jan	76. Sołtysiak Franciszek
50. Marylski Antoni	77. Staniszkis Witold
51. Małosz Józef	78. Struss Stefan
52. Ks. Matus Władysław	79. Ks. Styczyński Tadeusz
53. Mieczkowski Adam	80. Sygietowicz Rafał
54. Mierzejewski Karol	81. Sykała Julian
55. Ks. dr. Nowakowski Marc.	82. Szebeko Ignacy
56. Ostrowski Wiktor	83. Szturmowski Piotr
57. Petrycki Józef	84. Szymborski Julian
58. Pluciński Leon	85. Świecki Tadeusz
59. Popowski Henryk	86. Tabaczyński Tadeusz
60. Dr. Prószyński Marcei	87. Tomczak Józef
61. Puzynianka Irena	88. Trépka Edmund
62. Dr. Rabski Władysław	89. Wartalski Stanisław
63. Raczkowski Feliks	90. Wierczak Karol
64. Dr. Rąb Franciszek	91. Wierzbicki Andrzej
65. Rowicki Ignacy	92. Wierzbicki Franciszek
66. Rudnicki Jan	93. Zagajewski Tadeusz
67. Rymar Stanisław	94. Zajączkowski Bolesław
68. Rzepecki Karol	95. Dr. Załuska Jan
69. Sacha Stefan	96. Zamorski Jan
70. Sadzewicz Antoni	97. Zdziechowski Jerzy
71. Sawicki Szczepan	98. Zwierzyński Aleksander
72. Dr. Seyda Marjan	99. Żebrowski Aleksander.
73. Sobolak Franciszek	

Prezydjum Klubu Sejmu:

Prezes:	—	pos. prof. Stanisław Głabiński
Wiceprezesa:	—	„ J. Szebeko
	—	„ Dr. Jan Harusewicz
Zast. wice - prez.:	—	„ Konstanty Kowalewski
	—	„ J. Zdziechowski
Z Zarządu Gł. S. L. N.:	—	„ Dr. Stanisław Kozicki

Członkowie Zarządu:

Dr. Gabrjela Balicka, Adam Chełmoński, Mateusz Manterys, Jan Marweg, Stanisław Rymar, Marjan Seyda, Karol Wierczak, Dr. Jan Załuska, Aleksander Zwierzyński.

K l u b

**Związku Polskich Stronnictw Ludowych
„Wyzwolenie“ i „Jedność Ludowa“.**

1. Adamowicz Jan	28. Malinowski Maksymiljan
2. Anusz Antoni	29. Mazecki Sylwester
3. Bagiński Kazimierz	30. Miedziński Bogusław
4. Baranowski Wincenty	31. Niedzielski Tadeusz
5. Dr. Barański Jerzy	32. Nocznicki Tomasz
6. Dr. Bartel Kazimierz	33. Nowak Stanisław
7. Bogusławski Aleksander	34. Nowicki Zygmunt
8. Bujak Antoni	35. Piotrowski Włodzimierz
9. Brzeziński Stefan	36. Dr. Polakiewicz Karol
10. Chomiński Ludwik	37. Poniatowski Juljusz
11. Chyb Franciszek	38. Dr. Putek Józef
12. Ćwiakowski Aleksy	39. Rudziński Eustachy
13. Dąbski Jan	40. Sanojca Józef
14. Dubrownik Adolf	41. Seib Tadeusz Józef
15. Duro Jan	42. Smoła Jan
16. Dr. Fiderkiewicz Alfred	43. Stolarski Błażej
17. Fijałkowski Władysław	44. Szafranek Jan
18. Hałko Antoni	45. Śmiarowski Eugenjusz
19. Hellman Stanisław	46. Tabor Jan
20. Jemielewski Tytus	47. Tatarczak Stefan
21. Kapliński Franciszek	48. Waleron Andrzej
22. Kordowski Antoni	49. Wędziagolski Władysław
23. Kosmowska Irena	50. Wójtowicz Władysław
24. Kościalkowski Marjan	51. Wrona Stanisław
25. Langer Antoni	52. Wyrzykowski Henryk
26. Ledwoch Jan	53. Zalewski Jan
27. Lypacewicz Waclaw	

Prezydjum Klubu Sejmowego.

Prezes	—	pos. Rudziński Eustachy
Wiceprezesi	—	„ Dąbski Jan
		„ Kościałkowski Marjan
		„ Dr. Putek Józef
		„ Waleron Anrzej
Śekretarze	—	„ Fijałkowski Władysław
		„ Niedzielski Tadeusz
Skarbnik i gospodarz	—	„ Ledwoch Jan.

K l u b

**Polskiego Stronnictwa Ludowego
(„Piastowców“).**

1. Bajsarowicz Jan	22. Lizak August
2. Bednarczyk Józef	23. Madejczyk Jan
3. Bielak Jan	24. Makulski Józef
4. Bobek Paweł	25. Malik Bronisław
5. Brodacki Jan	26. Nawrocki Jan
6. Byrka Władysław	27. Nawrocki ks. Stanisław
7. Chwaliński Piotr	28. Niedbalski Serwacy Aleks.
8. Cieluch Jan	29. Osiecki Stanisław
9. Dąbrowski Marjan	30. Ostrowski Władysław
10. Dębski Jan	31. Pasicki Antoni
11. Dubiel Gabrjel	32. Pieniążek Jan
12. Erdman Alfons	33. Patoczek Narcyz
13. Furmaniak Piotr	34. Rataj Maciej
14. Gawlikowski Jan	35. Roman Józef
15. Gruszka Bruno	36. Rusinek Zygmunt
16. Hulak Stanisław	37. Sarnecki Adolf
17. Janeczek Michał	38. Sikora Wojciech
18. Jedynak Jan	39. Sobek Jan
19. Dr. Kiernik Władysław	40. Szpittal Eugenjusz
20. Kosydarski Władysław	41. Szmigiel Antoni
21. Kowalczuk Józef	42. Szydłowski Marjan

43. Dr. Targowski Tadeusz	46. Wiszniewski Stanisław
44. Toczek Walenty	47. Witos Andrzej
45. Widota Kazimierz	48. Witos Wincenty
49. Ziętek Ignacy.	

Pezydjum Klubu Sejmowego:

Prezes	—	pos. Wincenty Witos
Wiceprezesa	—	„ Jan Dąbski
		„ Dr. Władysław Kiernik
		„ Narcyz Potoczek
Sekretarz i skarbnik	—	„ Adolf Sarnecki

Zarząd Klubu Poselskiego:

Bernarczyk Józef, Byrka Władysław, Dąbrowski Marjan, Erdman Alfons, Gruszka Bruno, Madejczyk Jan, Malik Bronisław, Nawrocki Jan, Ostrowski Władysław i Pieniążek Jan.

K l u b

Chrześcijańskiej Demokracji.

1. Bigoński Edmund	15. Ks. Kańczyński Zygmunt
2. Bitner Waław	16. Kapałczyński Władysław
3. Błażejwicz Tadeusz	17. Korfanty Wojciech
4. Bobowski Kazimierz	18. Kulis Piotr
5. Chaciński Józef	19. Kwiatkowski Michał
6. Cieślik Walenty	20. Łabęda Juljan
7. Czerniewski Artem. Lud.	21. Marciniak Stanisław
8. Dolanowicz Stefan	22. Dr. Mendrys Tadeusz
9. Dr. Dymowski Tadeusz	23. Mianowski Henryk
10. Frąckowiak Jan	24. Nowicki Albin
11. Ks. Gąsiorowski Fran.	25. Ks. Olszański Ignacy
12. Gdyk Ludwik	26. Paczkowski Stefan
13. Holeksa Karol	27. Dr. Piechocki Stefan
14. Karasz Antoni	28. Piotrowski Adam

29. Puchałka Jan	36. Stęślicka Halina
30. Roch Marcin	37. Urbański Franciszek
31. Rokossowski Kazimierz	38. Wichliński Michał
32. Romocki Paweł	39. Wojtacha Stanisław
33. Sieciński Jan	40. Ks. Wóycicki Aleksander
34. Sosiński Wojciech	Hospitant:
35. Skowronek Tomasz	41. Knothe Bronisław

Prezydjum Klubu Sejmowego:

Prezes	—	Chaciński Józef
Wiceprezes	—	Czerniewski Ludomił
	—	Sosiński Wojciech
	—	Błażejwicz Tadeusz
Sekretarze	—	Nowicki Albin
	—	Puchałka Jan
Skarbnik	—	Marciniak Stanisław
Gospodarz	—	Łabęda Julian.

Komisja Parlamentarna:

Holeksa Karol
Korfanty Wojciech
Paczkowski Stefan
Dr. Piechocki Stefan
Wichliński Michał.

Klubowy Sąd Honorowy:

sen. Thullie Maksymiljan	—	prezes
pos. Dr. Mendrys Tadeusz	—	sekretarz
sen. Nowodworski Stanisław	}	członkowie
pos. Błażejwicz Tadeusz		
„ Karasz Antoni		
„ Dr. Piechocki Stefan.		

Związek Parlamentarny Polskich Socjalistów.

1. Adamek Józef	21. Moraczewski Jędrzej
2. Arciszewski Tomasz	22. Niedziałkowski Mieczysław
3. Badzian Wieńczysław	23. Niski Józef
4. Barlicki Norbert	24. Pączek Antoni
5. Biniszkiewicz Józef	25. Dr. Perl Feliks
6. Dr. Bobrowski Emil	26. Piotrowski Zygmunt
7. Chałupka Piotr (pos. Jan Kwapiński)	27. Pławski Stanisław
8. Cupiał Jan	28. Dr. Pragier Adam
9. Czapiński Kazimierz	29. Praussowa Zofja
10. Daszyński Ignacy	30. Pudlarz Franciszek
11. Dr. Diamand Herman	31. Pużak Kazimierz
12. Dobrowolski Kazimierz	32. Reger Tadeusz
13. Dzięgielewski Józef	33. Smulikowski Julian
14. Gardecki Zygmunt	34. Stańczyk Jan
15. Hausner Artur	35. Szerkowski Antoni
16. Jaworowski Rajmund	36. Śledziński Ludwik
17. Kuryłowicz Adam	37. Uziembło Władysław
18. Dr. Lieberman Herman	38. Wolicki Stanisław
19. Malinowski Marjan	39. Zaremba Zygmunt
20. Dr. Marek Zygmunt	40. Ziemięcki Bronisław
	41. Żuławski Zygmunt.

Prezydjum Klubu Parlamentarnego.

Prezes	—	pos. Barlicki Norbert
Wiceprezes	—	„ Moraczewski Jędrzej
	—	sen. Posner Stanisław
Sekretarz	—	pos. Piotrowski Zygmunt
Zastępca sekretarza	—	„ Smulikowski Julian
Gospodarz	—	„ Pączek Antoni.

Komisja Parlamentarna:

pos. Czapiński Kazimierz	sen. Dr. Kopciński Stefan
„ Daszyński Ignacy	pos. Dr. Lieberman Herman
„ Dr. Diamand Herman	„ Niedziałkowski Mieczysław.

pos. Dr. Perl Feliks
 „ Pużak Kazimierz

pos. Żuławski Zygmunt.

Koło Żydowskie.

1. Brot Szmul	Stron. Sjon.-Ortod. „Mizrachi“
2. Eisenstein Karol	„ Sjonistyczne
3. Farbstein Szyja Hessel	„ Sjon.-Ortod. „Mizrachi“
4. Dr. Federbusch Szymon	„ „ „ „
5. Dr. Feldman Symcha Binem vel Szymon	„ „ „ „
6. Frostig Mozes	„ Sjonistyczne w Polsce
7. Grünbaum Izaak	„ „
8. Hartglas Maks. Apolinary	„ „
9. Dr. Hausner Bernard	„ Sjon.-Ortod. „Mizrachi“
10. Heller Hersz Luzer	„ Part.-Pracy „Hitachduth“
11. Helman Moszek Lejba	„ Sjon.-Ortod. „Mizrachi“
12. Dr. Insler Abraham	„ Sjonistyczne w Polsce
13. Kirszbraun Eljasz	Org. Żydów Ortod. „Szlojmej Emunej Isroel“
14. Lewin Aron	Zw. Żydów Ortod. „Szlojmej Emunej Isroel“
15. Lewinson Abram	Sjon. Partja Pracy „Hitachduth“
16. Lubliński-Stuczyński, Izrael Michał	Stron. Sjonistyczne w Polsce
17. Melcer Róża	„ „
18. Minberg Lejb	Org. Żydów Ortod. „Szlojmej Emunej Isroel„
19. Dr. Reich Leon	Stron. Sjonistyczne w Polsce
20. Reizes Henryk	bezpartyjny
21. Dr. Rosenblatt Jerzy	Stron. Sjonistyczne w Polsce
22. Dr. Rosmarin Henryk	„ „ „
23. Dr. Schiper Ignacy	socjalista
24. Dr. Schreiber Dawid	Stron. Sjonistyczne w Polsce

25. Dr. Silberschein Adolf	Sjon. Part. Pracy „Hitachduth“
26. Sirkis Lejzor	Org. Żydów Ortod. „Szlojmej Emunej Isroel“
27. Dr. Sommerstein Emil	Stron. Sjonistyczne w Polsce
28. Stempel Fajwel	Org. Żydów Ortod. „Szlojmej Emunej Isroel“
29. Szapira Majer	Org. Żydów Ortod. „Szlojmej Emunej Isroel“
30. Szwarz Kopel}	Stron. Sjonistyczne w Polsce
31. Dr. Thon Ozjasz Abraham	„ „ „
32. Dr. Weinzieher Salomon	bezpartyjny
33. Wiślicki Waclaw	„
34. Dr. Wygodzki Jakób	Stron. Sjonistyczne w Polsce

Prezydjum Koła Żydowskiego:

Prezes — poseł Dr. Leon Reich

Wice-prezesi: pos. Heszal Farbstein

„ Eljasz Kirszbraun

„ Dr. Henryk Rosmarin

Sekretarz: „ Dr. Abraham Insler

Komisja Parlamentarna:

Przewodniczący: poseł Izaak Grünbaum

Członkowie: poseł Heszal Farbstein

„ Dr. Bernard Hausner

„ Inż. Heller Hersz Luzer

„ Eljasz Kirszbraun

senat. Inż. Mozes Koerner

poseł rabin Aron Lewin

„ Henryk Reizes

„ Dr. Henryk Rosmarin

„ Dr. Dawid Schreiber

„ Dr. Ignacy Schiper

senat. Adolf Truskier

Klub Chrześcijańsko-Narodowy.

1. Braniewicz Józef	12. Mania Bronisław
2. Ks. Bratkowski Stefan	13. Mączyński Czesław
3. Dr. Dąbrowski Stefan	14. Dr. Michalski Jerzy
4. Dr. Dubanowicz Edward	15. Mrozowski Adam
5. Dunin Ludwik	16. Ossowski Stanisław
6. Hryckiewicz Nikodem	17. Ozimina Wojciech
7. Jaroszyński Marjan	18. Stroński Stanisław
8. Ks. Kubik Aleksander	19. Wałaszek Franciszek
9. Kujawski Kazimierz	20. Wojtkowiak Franciszek
10. Ks. Dr. Londzin Józef	21. Ks. Wyrębowski Adam
11. Łuszczewski Konrad	22. Żółtowski Leon.

Prezydjum Klubu Parlamentarnego:

- Przewodniczący — poseł Dr. Dubanowicz Edward
 Wice-przewodniczący: senator Szułdrzyński Tadeusz
 poseł Stroński Stanisław
- Sekretarz — „ Żółtowski Leon
 Skarbnik — „ Dunin Ludwik

Komisja Parlamentarna:

Pos. Dubanowicz Edward	Pos. Ozimina Wojciech
„ Jaroszyński Marjan	„ Stroński Stanisław
Sen. Dr. Kasznica Stanisław	Sen. Szułdrzyński Tadeusz
Pos. Łuszczewski Konrad	Pos. Żółtowski Leon

Klub Narodowej Partji Robotniczej.

1. Brzeziński Jan	8. Leśniewski Leon
2. Chądzyński Adam	9. Lisiecki Wawrzyniec
3. Cizak Antoni	10. Michalak Walenty
4. Faustyniak Jan	11. Milczyński Marjan
5. Herż Władysław	12. Dr. Mildner Jan
6. Kowalski Józef	13. Nader Mikołaj
7. Kot Aloizy	14. Pawlak Wojciech

15. Popiel Karol
16. Reder Ignacy

17. Roguszczyk Franciszek
18. Waszkiewicz Ludwik

Prezydjum Klubu Parlamentarnego:

- Prezes — pos. Karol Popiel
I Wiceprezes — pos. Władysław Herz
II   "   — sen. Antoni Banaszek
Sekretarz — pos. Marjan Milczyński
Skarbnik i gospodarz — sen. Jan Kierczyński

Zjednoczenie Niemieckie.

1. Daczko Karol	Deutschtumsbund
2. Franz Eugenjusz	Katolicka Partja Ludowa
3. Graebe Kurt	Deutschtumsbund
4. Karau Jakób	bezpartyjny
5. Klinke Józef ks. kan.	Deutschtumsbund
6. Ks. Krayczyrski Otto	Katolicka Partja Ludowa
7. Kronig Artur	Niemiecka Partja Pracy
8. Moritz Berthold	Deutschtumsbund
9. Nauman Eugenjusz	"
10. Pankratz Artur	Niem. Sos.-Dem. Partja
11. Piesch Robert	Niemiecka Partja
12. Rosumek Johannes	" "
13. Somszer Otto	Bezpartyjny
14. Spickerman Józef	Niem. Związek Ludowy
15. Utta August	" " "
16. Włodasch Karol	Katolicka Partja Ludowa
17. Zerbe Emil	Niemiecka Partja Pracy

Prezydjum Klubu.

- Prezes — Nauman Eugenjusz
Wiceprezes — Ks. Klinke Józef
— Spickerman Józef
— Utta August.

Klub Związku Chłopskiego.

1. Berek Józef	8. Pluta Andrzej
2. Bryl Jan	9. Posacki Stefan
3. Cieplak Marjan	10. Dr. Poznański Jan
4. Krempa Franciszek	11. Socha Marcin
5. Łaskuda Michał	12. Śliwiński Hipolit
6. Łaskiewicz Kazimierz	13. Wiewiórski Izydor.
7. Pawłowski Jakób	

Prezydjum Klubu:

Przewodniczący	— Jan Bryl
Wiceprezes	— Hipolit Śliwiński
Sekretarz	— Marcin Socha
Zastępca sekretarza	— Józef Berek
Skarbnik	— Stefan Posacki.

Klub Ukraiński.

1. Bratuń Andrzej	Socjal. „Selanskyj Sojuz“
2. Chrucki Sergjusz	bezpartyjny
3. Czuczmaj Maksym	Socjal. „Selanskyj Sojuz“
4. Dmitrijuk Wasyl	„ „ „
5. Kozicki Sergjusz	„ „ „
6. Kozubski Borys	bezpartyjny
7. Lubarski Szymon	autonomista-federalista
8. Makówka Stefan	Socjal. „Selanskyj Sojuz“
9. Nazaruk Sergjusz	„ „ „
10. Podhorski Samuel	Ukr. Konfederacja Pracy Narodowej
11. Wasyńczuk Paweł	Socjal. „Selanskyj Sojuz“
12. V a c a t (z powodu wygaśnięcia mandatu posła <i>Marka Łuckiewicza</i> .)	

Prezydjum Klubu Parlamentarnego:

Przewodniczący	—	sen. Michał Czerkawski
I zastępca przewodn.	—	pos. Sergjusz Chrucki
II „ „	—	„ Borys Kozubski.

Komisja Parlamentarna:

sen. Michał Czerkawski	pos. Maksym Czuczma
pos. Sergjusz Chrucki	sen. Jan Pasternak.
„ Borys Kozubski	

Klub Białoruski.

1. Baranow Sergjusz	Soc.-Rew. (<i>uwięziony</i>)
2. Jerewicz Fabjan	Biał. Socjalno - Demokr. Partja
3. Kochanowicz Michał	bezpartyjny
4. Miotła Piotr	Niezależny Socjalista
5. Owsianik Antoni	„ „
6. Rak-Michajłowski Szymon	„ „
7. Rogula Bazyli	„ „
8. Ks. Stankiewicz Adam	Biał. Chrześcijańska Demokracja
9. Taraszkiewicz Bronisław	Biał. Socjalna Demokracja
10. Wołoszyn Paweł	Niezależny Socjalista
11. V a c a t (ponieważ poseł	<i>Jakowiuk Szymon</i> opuścił Pań-
stwo Polskie).	

Prezydjum Klubu Parlamentarnego:

Prezes	—	pos. Rogula Bazyli
Wiceprezesi	—	„ Rak-Michajłowski Szymon
„	—	sen. Bohdanowicz Wiaczesław
Gospodarz	—	pos. Miotła Piotr.

Klub Stronnictwa Katolicko - Ludowego.

1. Ks. Dr. Kazimierz Czuj	4. Jasiński Ignacy
2. Ks. Dachowski Filip	5. Maślanka Franciszek
3. Greiss Bronisław	6. Dr. Matakiewicz Antoni.
-

Klub Niezależnej Partji Chłopskiej.

1. Ballin Stanisław	4. Szakun Włodzimierz
2. Bon Adolf	5. Szapiel Antoni
3. Hołowacz Feliks	6. Wojewódzki Sylwester.

Prezydjum Klubu:

Przewodniczący	— pos. Sylwester Wojewódzki
Sekretarz	— „ Adolf Bon.
-

Komunistyczna Frakcja Poselska.

1. Królikowski Stefan	4. Prystupa Tomasz
2. Łańcucki Stan. (<i>uwięziony</i>)	5. Skrypa Józef
3. Paszczuk Andrzej	6. Wojtiuk Jakób.

Prezydjum Klubu:

Przewodniczący	— pos. Stefan Królikowski
Wiceprzewodniczący	— „ Jakób Wojtiuk
Sekretarz	— „ Józef Skrypa.
-

Klub Ukraińsko-Włościjański (chliborobów) Wschodniej Małopolski.

1. Ks. Ilków Mikołaj, przewodniczący
  2. Załucki Emil, zastępca przewodniczącego
  3. Dutczak Iwan, sekretarz
  4. Melnyk Semen
  5. Krawczyszyn Iwan.
-

Klub Chłopskiego Stronnictwa Radykalnego.

1. Dزيدuch Jan	3. Ks. Okoń Eugenjusz
2. Kudelski Jan	4. Średniawa Kazimierz.
-

Klub Żydowskiej Partji Ludowej.

1. Pryłucki Nojach.
-

Posłowie bez przynależności Klubowej.

1. Mochniuk Wasyl (Ukr.)
  2. Pawluk Harjon (Ukr.)
  5. Serebrennikow Mikołaj (Rosjanin)
  4. Thugutt Stanisław, *wicepremier Rządu*
  5. Tymoszczuk Jerzy (Ukr.) ●
  6. Wasyńczuk Antoni (Ukr., autonomista - federalista)
-
-

ZESTAWIENIE KLUBÓW SEJMOWYCH WEDŁUG ILOŚCI POSŁÓW.

(W dniu 15 marca 1925 roku).

	Liczba pos.
1. Klub Związku Ludowo-Narodowego . . .	99
2. Klub Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie“ i „Jedność Ludowa“)	53
3. Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast“	49
4. Klub Chrześcijańskiej Demokracji (Chrześcijańsko-Narodowe Stronnictwo Pracy)	41
5. Związek Parlamentarny Polskich Socjalistów (Polska Partja Socjalistyczna)	41
6. Koło Żydowskie	34
7. Klub Chrześcijańsko-Narodowy (Chrześcijańsko-Narodowe Stronnictwo Rolnicze i Stronnictwo Chrześcijańsko-Narodowe)	22
8. Klub Narodowej Partji Robotniczej . . .	18
9. Klub Zjednoczenia Niemieckiego	17
10. Klub Związku Chłopskiego	13
11. Klub Ukraiński.	12 (w tem 1 vacat)
12. Klub Białoruski.	11 (w tem 2 vacaty)
13. Klub Stronnictwa Katolicko-Ludowego .	6
14. Klub Niezależnej Partji Chłopskiej . . .	6
15. Komunistyczna Frakcja Poselska. . . .	6 (w tem 1 poseł uwięziony)
16. Klub Ukraińsko - Włociański (Chliborobów) Wschodniej Małopolski	5
17. Klub Chłopskiego Stronnic. Radykalnego	4
18. Żydowska Partja Ludowa.	1
Bez przynależności Klubowej (1 poseł polski, 4 posłowie ukraińscy i 1 pos. rosyjski) . . .	6
Razem . . .	444 postów

II. PRZEWODNIK PO SENACIE
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

ZMIANY PERSONALNE I POLITYCZNE W SENACIE.

(1 grudnia 1922 — 15 luty 1925).

A). Zmiany personalne.

W składzie osobowym Senatu zaszły następująca zmiany personalne:

złożyło mandat 3 senatorów, a mianowicie:

- 1) Sen. *Karpiński Stanisław* z Klubu **Związku Ludowo-Narodowego**; — na jego miejsce wszedł adw. *Jackowski Aleksander Romuald*.
- 2) Sen *Kruk Józef* z Klubu **Polskiego Stronnictwa Ludowego**; na jego miejsce wszedł *Miciński Ignacy*.
- 3) Sen. *Dr. Bienenstock Maks Jakób* z **Koła Żydowskiego**; miejsce jego zajął *Bodik Jakób*.

B). Zmiany polityczne.

Z Klubu **Związku Ludowo - Narodowego** wystąpił sen. *Jan Stecki* i wstąpił do Klubu **Chrześcijańsko-Narodowego**.

Natomiast z **Klubu Chrześcijańsko-Narodowego** wystąpił sen. *Lewakowski Zygmunt* i wstąpił do Klubu **Związku Ludowo-Narodowego**. — W ten sposób liczba senatorów obu klubów pozostała niezmienną.

Z **Klubu Polskiego Stronnictwa Ludowego** ustąpiło 5 senatorów następujących:

1. Dr. Dobrucki Gustaw	}	wystąpili w maju 1923 r. z t. zw. „Secesją posła Dąbskiego”.
2. Nowak Stanisław		
3. Wysłouch Bolesław		
4. Krzyżanowski Bronisław		
5. Hammerling Ludwik		

Trzej pierwsi z wymienionych wstąpili do Klubu Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”) — (patrz str. 220). — Sen. *Bronisław Krzyżanowski* nie zgłosił przynależności klubowej, sen. *Ludwik Hammerling* ustąpił z Klubu na skutek wyroku Sądu Marszałkowskiego w sprawie, dotyczącej jego przeszłej działalności w Ameryce, i nie zgłosił innej przynależności klubowej.

wa“) powiększył się o trzech członków.

W innych klubach polskich oraz w klubach mniejszości narodowych, zmian politycznych nie było.

Z pośród czterech senatorów, którzy nie zgłosili przynależności klubowej, sen. *Własow Aleksander* przystąpił do Klubu Białoruskiego.

SPIS SENATORÓW W PORZĄDKU ALFABETYCZNYM.

(W dniu 1 marca 1925 roku).

1. Dr. Adam Ernest — dyrektor Banku, (51), Zw. L. - N., Piękna 7 m. 7.
2. Ks. Adamski Stanisław — proboszcz, (35), Chrz. Dem., Miodowa 17, u ks. prałata Cieplińskiego.
3. Adelman Aleksander — inżynier, (42), Chrz. Dem., Kredytowa 8, II p.
4. Ks. Albrecht Jan — Sekretarz Gener. Archid. Warsz. (14), Piwna 11, tel. 181-00.
5. Baliński Ignacy — Sędzia Sądu Najw., (1), Zw. L. - N., Wiejska 11 m. 9, tel. 2-14, oraz w Radzie Miejskiej: 315-75 i 87-84.
6. Banaszak Antoni — adwokat, (35), N. P. R., hotel Europejski.
7. Bartoszewicz Joachim — publicysta, (26), Zw. L. - N., Koszykowa 11 m. 5, tel. 117-13.
8. Dr. Biały Stanisław — urzędnik państw., (51), P. Ś. L., Hoża 74, u pp. Pietkiewiczów.

---

*) Wyjaśnienie skrótów nazw klubów sejmowych patrz str. 29.

9. Biławski Bolesław — adwokat, (2), Zw. L. - N., Hoża 47 m. 7, tel. 165-00.
10. Błyskosz Józefat — rolnik, (26), P. S. L., Czerwonego Krzyża 4 m. 8.
11. Bodik Jakób — st. ofic. poczt., (51), Koło Żyd., Nalewki 11, hotel Wenecki.
12. Bohdanowicz Wiaczesław—Inspektor Seminarjum prawosł. duch., (63), Klub Białoruski, Nowy-Świat 64 m. 15
13. Bojanowski Michał — rolnik, (2), Z. L.-N., Szopena 16 m. 7, tel. 192-89.
14. Bojko Jakób — rolnik, (L. P.), P. S. L., Żórawia 24 m. 10, tel. 310-16.
15. Ks. Bolt Feliks — zarządca parafji, (31), Zw. L.-N. Traugutta 1, u ks. Misjonarzy.
16. Ks. Brandys Paweł — proboszcz, (39), Chrz. Demokr. Traugutta 1, u Ks. Misjonarzy.
17. Dr. Braude Markus — kaznodzieja Synagogi, (14), Koło Żyd., Al. Jerozolimskie 75, u p. Szereszewskiego, tel. 11-76.
18. Brun Stanisław Gustaw — kupiec i przemysłowiec, (2), Zw. L.-N., Piękna 4, tel. 48-20.
19. Dr. Busse Jerzy — rolnik, (35), Zjed. Niem. Al. Jerozolimskie 45, u p. L. Fuchsa.
20. Dr. Buzek Józef — prof. Uniw., (L. P.), P. S. L., Al. Jerozolimskie 32, tel. 55-85.
21. Cieński Tadeusz — rolnik, (54), Chrz. - Nar., Brzozowa 2 m. 28.
22. Czartoryski Witold — rolnik, (51), Chrz. - Nar., hotel Europejski.
23. Czerkawski Michał — dyr. Sem. Naucz., (57), Klub Ukraiński, Długa 31, hotel Niemiecki, tel 1-93.

24. Deutscher Mojżesz — właściciel drukarni, (20), Koło Żyd. Graniczna 9 m 3, tel 151-44.
25. Długosz Władysław — przemysłowiec, (42), P. S. L., hotel Europejski.
26. Dr. Dobrucki Gustaw — lekarz, (54), Z. P. S. L., Gmach Sejmu.
27. Englisch Jan — dyrektor Kasy Chorych, (42), Z. P. P. S.
28. Gaszyński Stanisław — przemysłowiec, (20), Z. P. S. L., Żórawia 26 m. 6, tel 96-15.
29. Gersztański Damjan — proboszcz prawosławny, (57), Klub Ukraiński, Bielańska 7, hotel Krakowski
30. Glogier Maciej — notariusz, (L. P.), Chrz.-Nar., Wilcza 10.
31. Dr. Godlewski Emil — prof. Uniw, (42), Zw. L.-N., Foksal 13 m. 23, tel. 217-44.
32. Grabski Władysław — rolnik, (35), Zw. L. - N., Warecka 11 m. 12.
33. Gruetzmacher Kazimierz — rolnik, (2), Zw. L.-N., Mazowiecka 4 m. 3.
34. Hammerling Ludwik—przemysłowiec,(53) bezpart., Piękna 7 m. 7.
35. Hassbach Erwin — rolnik, (L. P.), Zjedn. Niem., Zielna 15 m. 12, tel. 33-29.
36. Hempel Joachim — inżynier, (20), Zw. L.-N., Sienkiewicza 4 m. 15, tel. 240-38.
37. Jabłonowski Władysław — literat, (L. P.), Zw. L. - N., Hoża 20
38. Jachowicz Józef — rolnik, (51), P. S. L., Hoża 25 m. 8.
39. Jackowski Aleksander Romuald — adwokat, (14), Zw, L. - N Żórawia 16, tel. 28-03.
40. Januszewski Wacław — ppułkownik W. P., (14), Z. P. S. L., Hoża 39 m. 25, tel. 113-27.
41. Kalinowski Stanisław — prof. Polit., (61), Z. P. S. L., Górna 10 m. 3, tel. 83-53.

42. Kaniowski Tadeusz — dyrektor gimn., (54), P. S. L. Gmach Sejmu.
43. Karnicka Aleksandra — urzędniczka, (63), Z. P. S. L. Nowy Zjazd 4 m. 20.
44. Karpiński Aleksander — adwokat, (L. P.), Klub Ukraiński, Ordynacka 8 m. 24.
45. Kasperowicz Maciej — inżynier, (60), bezpartyjny, (Rosjanin) Senatorska 11 m. 12.
46. Dr. Kasznica Stanisław — prof. Uniw., (L. P.), Chrz.-Nar., Nowogrodzka 46, u. p. Holewińskiego.
47. Kędzia Andrzej — przew. Tymcz. Wydz. Samorz. we Lwowie, (51), P. S. L., Nowy- Świat 4 m. 22.
48. Kierczyński Jan — dyrektor banku, (35), N. P. R., Zielna 17, hotel „Pretorja“.
49. Kiniorski Marjan — rolnik, (L. P.), Zw. L. - N., Mazowiecka 4 m. 33, tel. 150-21.
50. Koerner Mozes — inżynier, (1), Koło Żyd., Ogrodowa 3 m. 20, tel. 280-21.
51. Dr. Kopciński Stefan — doktor medycyny, (14), Z. P. S., ul. Raszyńska róg Filtrowej
52. Koskowski Bolesław — publicysta, (1), Zw. L. - N. Al. Jerozolimskie 55.
53. Kowalczyk Jan — Komisarz rządowy Izby Handlowej w Katowicach, (39), Zw. L.-N., Gmach Sejmu.
54. Kowalski Lejb — rabin, (1), Koło Żyd., Pawia 4 m. 5.
55. Krzywkowski Błażej — rolnik, (2), Zw. L. - N., Wiejska 3 m. 4.
56. Krzyżanowski Bronisław — adwokat, (63), bezpartyjny, Marszałkowska 48 m. 17.
57. Lewczanowska Helena — (57), Klub Ukraiński Bieleńska 7, hotel Krakowski, tel. 6-83.

58. Limanowski Bolesław — publicysta, (1), Z. P. P. S., Krucza 25 m. 3, tel. 220-97.
59. Lipkowski Stanisław — inżynier, (14), Zw. L. - N. Natolińska 10 m. 3. tel. 162-13.
60. Łaszcz Jan — rolnik, (26), Zw. L. - N., Kopernika 30, „Gospoda“.
61. Łubieński Leon — inżynier, (61), Chrz.-Nar., Mazowiecka 5, tel. 35-27.
62. Ks. Maciejewicz Stanisław — b. prefekt, (63), bezpartyjny, Pl. Grzybowski 3.
63. Malinowski Waław — rolnik, (5), Zw. L. - N., Chmielna 24 m. 4.
64. Manterys Stanisław — rolnik, (20), Zw. L. - N., Al. Jerozolimskie 17, Biuro Zw. Lud.-Nar.
65. Markowicz Lew. — rolnik, (57), Klub Ukraiński, Marszałkowski 114 m. 28.
66. Mayer Kurt — Sekr. Zw. Zaw., poseł do Sejmu Śląskiego. (39), Zjed. Niem.
67. Mendelson Uszer-Izrael — bankowiec, (L. P.), Koło Żyd., Żabia 7, tel. 58-94.
68. Miciński Ignacy — dziennikarz, (20), P. S. L., Chłodna. 10 m. 3.
69. Misiółek Leon — drukarz, (20), Z. P. P. S., Bracka 20 m. 15
70. Nazarewski Aleksy — rolnik, (61), Klub Białoruski, Nowogrodzka 37, hotel Mazowiecki.
71. Dr. Nowak Juljan — prof. Uniw., (51), P. S. L.
72. Nowak Stanisław — nauczyciel, (42), Z. P. S. L., Marszałkowska 123, II p., tel. 269-08.
73. Nowicki Zygmunt — b. Konsul Generalny w Chicago, (20), Z. P. S. L., Żoliborz, dom 1.
74. Nowodworski Stanisław — Sędzia Najw. Trybunału Administr., (L. P.), Chrz. Dem., Smolna 15, tel. 215-00

75. Dr. Orliński Henryk — dyrektor gimn., (54), Zw. L.-N., Kanc. Zw. L.-N., Al. Jerozolimskie 17.
76. Osiński Saturnin — urzędnik, (26), Zw. P. S. L., Żórawia 4a m. 6.
77. Pasternak Jan — nauczyciel, (60), Klub Ukraiński, Kozia 1, hotel „Włoski“, tel. 239-95.
78. Dr. Janta-Polczyński Leon — rolnik, (31), Chrz. - Nar., Marszałkowska 151, II piętro.
79. Popowski Tadeusz — inżynier, (20), Zw. L. - N., Matejki 6, tel. 108-85.
80. Posner Stanisław — publicysta, (L. P.), Z. P. P. S., Chmielna 60 m 17, tel 54-03
81. Prauss Ksawery Franciszek — b. minister W. R. i O. P., (2), Z. P. P. S., Al. 3 Maja 16 m. 3, tel. 94-96.
82. Pułaski Ludomił — rolnik, (14), Zw. L.-N. Królewska 7.
83. Dr. Ringel Michał — adwokat, (53), Koło Żyd. Marszałkowska 48, tel. 31 64.
84. Dr. Rotenstreich Fiszel — naucz. gimn, (54), Koło Żyd., hotel Monopol, Marszałkowska 106, tel. 185-72.
85. Rubinsztein Izaak Icek — nadrabin, (5), Koło Żyd. hotel „Rosja“, ul. Nowolipki 6, tel. 11-48.
86. Semkowicz Erazm, adwokat (53), Chrz.-Nar.
87. Siciński Michał — nauczyciel, (53), Zw. L.-N., Niecała 10
88. Siedlecki Stanisław — inżynier, (60), Z. P. P. S., Wilcza 50 m. 13.
89. Siennicki Julian Władysław — wiceprokurator Sądu Najwyż., (5), Zw. L.-N., Hcza 25 m. 14.
90. Smólski Stefan — adwokat, (L. P.), Chrz.-Demokr., Bracka 4 m. 5, tel. 86-75.
91. Stecki Jan — rolnik, (26), Wspólna 37 m. 9, 181-12, 70-20.
92. Ks. Stychel Antoni — prałat, (35,) Zw. L.-N., Plac Dąbrowskiego 9 m. 14, tel. 70-20.
93. Stüldt Karol — przemysłowiec, (14), Zjedn. Niem., Jasna 26, hotel „Victorja“, tel 6 69.

94. Dr. Szarski Marcin — dyrektor banku, (L. P.), Chrz.-Nar. Natolińska 9.
95. Szczepaniak Tomasz — b. radca szkolny, poseł do Sejmu Śląskiego, (39), Zjedn. Niem., Chmielna 49, hotel „Venus“, tel. 192-31.
93. Szebeko Józefa — publicystka, (L. P.), Zw. L.-N., Fredry 6, tel. 28-38.
97. Szereszewski Rafał — bankier, (26), Koło Żyd., Jasna 6 m. 10, tel. 59-01 lub 223-13.
98. Szuldrzyński Tadeusz — rolnik (35), Chrz.-Nar., Koszykowa 15 m. 6, tel. 144-89.
99. Szychowski Juljan — adwokat i notariusz, (31), N. P. R. Zielna 17, hotel „Pretorja“.
100. Ścibor Franciszek — Sędzia Okręgowy, (42), P. S. L. Gmach Sejmu.
101. Średniawski Andrzej — rolnik, (42), P. S. L., Hoża 25 m. 8, tel. 218-70.
102. Dr. Thullie Maksymiljan — prof. Polit., (51), Chrz.-Dem., Zakroczymska 5 m. 5.
103. Trąmpczyński Wojciech — b. adwokat, b. Marszałek Sejmu Ustaw., (L. P.), bezpartyjny, Gmach Senatu tel. 12 wewn.
104. Truskier Abraham Adolf — przemysłowiec, (57), Koło Żyd., Krucza 6, tel. m. 191-33, b. 196-18, b. 118-07.
105. Własow Aleksander — rolnik, (L. P.), Klub Białoruski, Marszałkowska 25 m. 3, tel. 139-21.
106. Woźnicki Jan — nauczyciel, (L. P.), Z. P. S. L., Gmach Senatu, tel. 10 wewn.
107. Dr. Wurzel Juljusz Artur — adwokat, dziennikarz, (51), Koło Żyd.
108. Wysłouch Bolesław — inżynier, redaktor, (L. P.), Z.P.S.L., Milanówek, willa „Kresy“.

109. Zdanowski Juljusz — rolnik, dyrektor Banku Komunalnego, (20), Zw. L.-N., Foksal 13 m. 23, tel. 217-44, lub Bank Komunalny, Królewska 23, tel. 297-02.
110. Zubowicz Piotr — adwokat, (26), Z. P. S. L., hotel Europejski.
111. Ks. Żebrowski Leon — dziekan, (5), Chrz. Dem., Plac Grzybowski Kościół Wszystkich Świętych.

PREZYDJUM SENATU:

Marszałek: — *Trąmpczyński Wojciech.*

Wice-Marszałkowie: — *Bojko Jakób,*
Ks. Stychel Antoni,
Woźnicki Jan.

Sekretarze: — *Banaszek Antoni,*
Bielawski Bolesław,
Glogier Maciej,
Dr. Kopciński Stefan,
Kruk Józef.

SKŁAD SĄDU HONOROWEGO W SENACIE.

<i>Bartoszewicz Joachim</i>	Związek Ludowo-Narod.
<i>Bielawski Bolestaw</i>	„ „
<i>Jabłonowski Władystaw</i>	„ „
<i>Kiniorski Marjan</i>	„ „
<i>Putaski Ludomir</i>	„ „
<i>Nowicki Zygmunt</i>	Z. P. S. L. („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”).
<i>Dr. Biały Stanisław</i>	P. S. L.
<i>Dr. Kopciński Stefan</i>	P. P. S.
<i>Truskier Adolf</i>	Koło Żydowskie
<i>Dr. Wurzel Juljusz</i>	„ „
<i>Dr. Busse Jerzy</i>	Zjednoczenie Niemieckie

SPIS OKRĘGÓW WYBORCZYCH DO SENATU
I PODZIAŁ MANDATÓW SENATORSKICH WE-
DŁUG OKRĘGÓW WYBORCZYCH I WEDŁUG
KLUBÓW W MARCU 1925 ROKU.

Nr. okręgu wybor.	Województwo	Ilość mandatów	Klub w Senacie w marcu 1925 roku
1	m. st. Warszawa	2 1 1	Zw. Lud.-Nar. Koło Żydowskie. Z. P. P. S.
2	Warszawskie	5 1 1	Zw. Lud.-Nar. Koło Żydowskie Z. P. P. S.
5	Białostockie	1 2 1	Chrz. Demokr. Zw. Lud.-Nar. Koło Żydowskie
14	Łódzkie	1 3 1 1 1 1	Chrz. Demokr. Zw. Lud.-Nar. Klub Zjedn Niem. Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedn. Lud.“ Koło Żydowskie Z. P. P. S.
20	Kieleckie	4 2 1 1 1	Zw. Lud. Nar. Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedn. Lud.“ Koło Żydowskie P. S. L. Z. P. P. S.

Nr. okręgu wybor.	Województwo	Ilość mandatów	Klub w Senacie w marcu 1925 roku
26	Lubelskie	2 2 1 1 1	Zw. Lud.-Nar Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedn. Lud.“ Koło Żydowskie Chrz.-Nar. P. S. L.
31	Pomorskie	1 1 1	Zw. Lud.-Nar. N. P. R. Chrz.-Nar.
35	Poznańskie	1 1 2 2 1	Chrz. Demokr. Chrz.-Nar. N. P. R. Zw. Lud.-Nar. Klub Zjedn. Niem.
39	Śląskie	1 1 1 1	Chrz. Demokr. Klub Zjen. Niem. Zw. Lud.-Nar. Klub Zjedn. Niem.
42	Krakowskie	3 1 1 1 1	P. S. L. Zw. Lud.-Nar. Z. P. P. S. Chrz. Demokr. Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedn. Lud.“

Nr. okręgu wybor.	Województwo	Ilość mandatów	Klub w Senacie w marcu 1925 roku
51	Lwowskie	4 1 2 1 1	P. S. L. Zw. Lud.-Nar. Koło Żydowskie Chrz.-Nar. Chrz. Demokr.
53	Stanisławowskie	1 1 1	Zw. Lud.-Nar. Koło Żydowskie Chrz.-Nar.
54	Tarnopolskie	1 1 1 1 1	P. S. L. Chrz.-Nar. Koło Żydowskie Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedn. Lud.“ Zw. Lud.-Nar.
57	Wołyńskie	4 1	Klub Ukraiński Koło Żydowskie
60	Poleskie	1 1 1	Klub Ukraiński Z. P. P. S. Bezpart. (Rosjanin)
61	Nowogrodzkie	1 1 1	Klub Białoruski Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedn. Lud.“ Chrz.-Nar.
63	Wileńskie	1 1 2	Z. P. S. L. „Wyzwol.“ i „Jedn. Lud.“ Klub Białoruski Bezpart.

SENATOROWIE Z LIST PAŃSTWOWYCH.

Z listy Nr. 1 (Polskie Stronnictwo Ludowe):

1. Bojko Jakób
  2. Dr. Buzek Józef
  3. Wysłouch Bolesław — obecnie należy do klubu Z. P. S. L. „Wyzwolenie” i „Jedn. Lud.”
-

Z listy Nr. 2 (Polska Partja Socjalistyczna):

1. Posner Stanisław.
-

Z listy Nr. 3. (Polskie Stron. Ludowe „Wyzwolenie.”), (obecnie Z. P. S. L. „Wyzwolenie” i „Jedn. Ludowa”):

1. Woźnicki Jan.
-

Z listy Nr. 8 (Chrześcijański Zw. Jedn. Narod.):

1. Glogier Maciej.	— Klub Chrz.-Nar.
2. Jabłonowski Władysław	— Zw. Lud.-Nar.
3. Dr. Kasznica Stanisław	— Klub Chrz.-Nar.
4. Kiniorski Marjan	— Zw. Lud.-Nar.
5. Nowodworski Stanisław	— Chrześć.-Demokr.
6. Smólski Stefan	— „ ”

7. Dr. Szarski Marcin	— Klub Chrz.-Nar
8. Szebeko Józefa	— Zw. Lud.-Narod.
9. Trąpczyński Wojciech	— bez przynal. klub. (Marszałek Senatu)
-

Z listy Nr. 16 (Blok Mniejszości Narodowych):

1. Hasbach Erwin	— Zjedn. Niemieckie
2. Karpiński Aleksander	— Klub Ukraiński
3. Mendelson Uszer-Izrael	— Koło Żydowskie
4. Własow Aleksander	— Klub Białoruski.
-
-

PODZIAŁ SENATORÓW NA KLUBY.

(W dniu 15 marca 1925 roku).

Związek Ludowo-Narodowy.

1. Dr. Adam Ernest	16. Kowalczyk Jan
2. Baliński Ignacy	17. Krzywkowski Błażej
3. Bartoszewicz Joachim	18. Lipkowski Stanisław
4. Bielawski Bolesław	19. Łaszcz Jan
5. Bojanowski Michał	20. Malinowski Wacław
6. Ks. Bolt Feliks	21. Manterys Stanisław
7. Brun Stanisław Gustaw	22. Dr. Orliński Henryk
8. Dr. Godlewski Emil	23. Popowski Tadeusz
9. Grabski Władysław	24. Pułaski Ludomił
10. Gruetzmacher Kazimierz	25. Semkowicz Erazm
11. Hempel Joachim	26. Siciński Michał
12. Jabłonowski Władysław	27. Siennicki Julian Władysł
13. Jackowski Aleksander	28. Ks. Stychel Antoni
14. Kiniorski Marjan	29. Szebeko Józefa
15. Koskowski Bolesław	30. Zdanowski Juljusz.

Prezydjum Klubu:

Przewodniczący	— Zdanowski Juljusz
Vice-Przewodniczący	— Kiniorski Marjan
Sekretarz	— Bielawski Bolesław.
-

Polskie Stronnictwo Ludowe.

1. Dr. Biały Stanisław	7. Kaniowski Tadeusz
2. Błyskosz Józefat	8. Kędzior Andrzej
3. Bojko Jakób	9. Miciński Ignacy
4. Dr. Buzek Józef ;	10. Dr. Nowak Julian
5. Długosz Władysław	11. Scibor Franciszek
6. Jachowicz Józef	12. Średniawski Andrzej.

Komisja Parlamentarna:

pos. Wincenty Witos	pos. Dr. Władysław Kiernk
„ Jan Dębski	„ Jan Madejczyk
„ Narcyz Potoczek	„ Bronisław Malik
sen. Jakób Bojko	„ Jan Nawrocki
pos. Władysław Ostrowski	„ Jakób Pawłowski
„ Józef Bednarczyk	„ Jan Pieniążek
„ Władysław Byrka	„ Adolf Sarnecki
„ Alfons Erdman	sen. Andrzej Średniawski
„ Bruno Gruszka	

Koło Żydowskie.

1. Bodek Jakób	Sjon Partja Pracy „Hitachduth“
2. Dr. Braude Markus	Stron. Sjonistyczne w Polsce
3. Deutscher Mojżesz	Org. Żydów Ortodoksów „Szloj- mej Emunej Isroel“
4. Inż. Koerner Mozes Eljasz	Stron. Sjonistyczne w Polsce
5. Rabin Kowalski Lejb	Stron. Sjonistyczno - Ortodok- syjne „Mizrachi“
6. Mendelson Uszer Israel	Org. Żydów Ortodoksów „Szloj- mej Emunej Isroel“
7. Dr. Ringel Michał	Stron. Sjonistyczne w Polsce
8. Dr. Rotenstreich Fiszel	„ „ „ „
9. Rab. Rubinsztejn Izaak Icek	Stron. Sjonistyczno - Ortodok- syjne „Mizrachi“
10. Szereszewski Rafał	Związek Kupców
11. Truskier Abraham Adolf	„ „
12. Dr. Wurzel Juljusz Artur	Stron. Sjonistyczne w Polsce

Komisja Parlamentarna:

Przewodniczący	— pos. Izaak Grünbaum
Członkowie:	— „ Heszal Farbstein
	— „ Dr. Bernard Hausner
	— „ Inż. Heller Hersz Luzer

Członkowie:	— pos. Eljasz Kirszbraun
	— sen. Inż. Mozes Koerner
	— pos. Rabin Aron Lewin
	— „ Henryk Reizes
	— „ Dr. Henryk Rosmarin
	— „ Dr. Dawid Schreiber
	— „ Dr. Ignacy Schipper
	— sen. Adolf Truskier.

Związek Polskich Stronnictw Ludowych „Wyzwolenie“ i „Jedność Ludowa“.

1. Dr. Dobrucki Gustaw	7. Nowicki Zygmunt
2. Gaszczyński Stanisław	8. Osiński Saturnin
3. Januszewski Wacław	9. Woźnicki Jan
4. Kalinowski Stanisław	10. Wysłouch Bolesław
5. Karnicka Aleksandra	11. Zubowicz Piotr.
6. Nowak Stanisław	

Prezydjum Klubu:

Przewodniczący	— Jan Woźnicki
Wiceprezes	— Gustaw Dobrucki
Sekretarz	— Saturnin Osiński.

Zarząd Klubu Parlamentarnego:

pos. Rudziński Eustachy	pos. Ledwoch Jan
„ Dąbski Jan	„ Cwiakowski Aleksy
„ Kościałkowski Marjan	„ Jemielewski Tytus
„ Dr. Putek Józef	sen. Kalinowski Stanisław
„ Waleron Andrzej	pos. Szafranek Jan
„ Fijałkowski Władysław	„ Wrona Stanisław.
„ Niedzielski Tadeusz	

Klub Chrześcijańsko-Narodowy.

1. Cieński Tadeusz	6. Dr. Janta-Polczyński Leon
2. Czartoryski Witold	7. Stecki Jan
3. Glogier Maciej	8. Szarski Maciej
4. Dr. Kasznica Stanisław	9. Szuldrzyński Tadeusz.
5. Lubieński Leon	

Komisja Parlamentarna.

pos. Dubanowicz Edward	pos. Ozimina Wojciech
„ Jaroszyński Marjan	„ Stroński Stanisław
sen. Dr. Kasznica Stanisław	sen. Szuldrzyński Tadeusz
pos. Łuszczewski Konrad	pos. Żółtowski Leon

Klub Chrześcijańskiej Demokracji.

1. Ks. Adamski Stanisław	5. Nowodworski Stanisław
2. Adelman Aleksander	6. Smólski Stefan
3. Ks. Albrecht Jan	7. Dr. Thullie Maksymiljan
4. Ks. Brandys Paweł	8. Ks. Żebrowski Leon.

Prezydium Klubu:

Przewodniczący	— Nowodworski Stanisław
Vice-Przewodniczący	— Prof. Thullie Maksymiljan
Sekretarz	— Smólski Stefan

Komisja Parlamentarna.

Holeksa Karol
Korfanty Wojciech
Paczkowski Stefan
Dr. Piechocki Stefan
Wichliński Michał.

Klubowy Sąd Honorowy:

- sen. Thullie Maksymiljan — prezes
pos. Dr. Mendrys Tadeusz — sekretarz

sen. Nowodworski Stanisław	}	członkowie
pos. Błażejewicz Tadeusz		
„ Karasz Antoni		
„ Dr. Piechocki Stefan.		

Związek Parlamentarny Polskich Socjalistów.

1. English Jan	5. Posner Stanisław
2. Dr. Kopciński Stefan	6. Prauss Ksawery Franciszek
3. Limanowski Bolesław	7. Siedlecki Stanisław.
4. Misiótek Leon	

Prezydjum Związku:

Przewodniczący	—	pos. Barlicki Norbert
Vice-Przewodniczący	—	„ Moraczewski Jędrzej
	—	sen. Posner Stanisław
Sekretarz	—	pos. Piotrowski Zygmunt
Zastępca sekretarza	—	„ Smulikowski Juljan
Gospodarz	—	„ Pączek Antoni.

Klub Ukraiński.

1. Czerkawski Michał — bezpartyjny
2. Gersztański Damjan — bezpartyjny
3. Karpiński Aleksander — autonomista-federalista
4. Lewczanowska Helena — bezpartyjna
5. Markowicz Lew — bezpartyjny
6. Pasternak Jan — autonomista-federalista.

Prezydjum Klubu:

Przewodniczący	—	Karpiński Aleksander
Vice-Przewodniczący	—	Czerkawski Michał

Klub Zjednoczenia Niemieckiego.

1. Dr. Busse Jerzy	Deutschtumsbund
2. Hasbach Erwin	"
3. Mayer Kurt	Niemiecka Partja
4. Stüldt Karol	Deutschtumsbund
5. Szczepońnik Tomasz.	Katolicka Partja Ludowa

Prezydjum Klubu:

Prewodniczący	— Hasbach Erwin
Vice-Przewodniczący	— Szczepońnik Tomasz.
-

Narodowa Partja Robotnicza.

1. Banaszek Antoni
2. Kierczyński Jan
3. Szychowski Juljan.

Prezydjum Klubu Parlamentarnego:

Prezes	— pos. Karol Popiel
I wiceprezes	— Władysław Hertz
II " "	— sen. Antoni Banaszek
Sekretarz	— Marcin Milczyński
Skarbnik i gospodarz	— sen. Jan Kierczyński.
-

Klub Białoruski.

1. Bohdanowicz Wiaczesław — prezes Klubu
2. Nazarewski Aleksy
3. Własow Aleksander.

Prezydjum Klubu Parlamentarnego:

Prezes	— Rogula Bazyli
Wiceprezesi	— Rak Michajłowski Szymon
" "	— sen. Bohdanowicz Wiaczesław
Gospodarz	— Miotła Piotr.
-

Senatorowie, którzy nie zgłosili przynależności klubowej:

Hammerling Ludwik
Krzyżanowski Bronisław
Kasperowicz Maciej (Rosjanin)
Maciejewicz ks. Stanisław
Trąmpczyński Wojciech (Marszałek Senatu).

ZESTAWIENIE KLUBÓW SENACKICH WEDŁUG ILOŚCI SENATORÓW.

(W dniu 15 lutego 1925 roku).

	Liczba sen.
1. Klub Związku Ludowo-Narowego	30
2. Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego („Piast“)	12
3. Koło Żydowskie	12
4. Klub Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie“ i „Jedność Ludowa“)	11
5. Klub Chrześcijańsko-Narodowy (Chrześcijańsko-Narodowe Stronnictwo Rolnicze i Stronnictwo Chrześcijańsko-Narodowe)	9
6. Klub Chrześcijańskiej Demokracji (Chrześcijańsko-Narodowe Stronnictwo Pracy)	8
7. Związek Parlamentarny Polskich Socjalistów	7
8. Klub Ukraiński	6
9. Klub Zjednoczenia Niemieckiego	5
10. Klub Narodowej Partji Robotniczej.	3
11. Klub Białoruski.	3
Bez przynależności Klubowej (4 senatorów polskich i 1 rosyjski), razem	5
Razem	<u>111</u> senat.

III. ZGROMADZENIE NARODOWE
(Sejm i Senat).

ZGROMADZENIE NARODOWE.

Wyjątek z Rozdziału III Konstytucji 17 Marca 1921 r.
o Władzy Wykonawczej,

(dotyczący czynności Zgromadzenia Narodowego).

Artykuł 39.

Prezydenta Rzeczypospolitej wybierają na lat siedem bezwzględną większością głosów Sejm i Senat, połączone w *Zgromadzenie Narodowe*. Zgromadzenie Narodowe zwołuje Prezydent Rzeczypospolitej w ostatnim kwartale siedmiolecia swego urzędowania. Jeżeli zwołanie nie nastąpi na 30 dni przed upływem siedmiolecia, Sejm i Senat łączą się z samego prawa w *Zgromadzenie Narodowe*, na zaproszenie Marszałka Sejmu i pod jego przewodnictwem.

Artykuł 40.

Jeżeli Prezydent Rzeczypospolitej nie może sprawować urzędu, oraz w razie opróżnienia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej wskutek śmierci, zrzeczenia się lub innej przyczyny — zastępuje go Marszałek Sejmu.

Artykuł 41.

W razie opróżnienia urzędu Prezydenta Rzeczypospolitej, Sejm i Senat łączą się natychmiast na zaproszenie Marszałka Sejmu i pod jego przewodnictwem z samego prawa w Zgromadzenie Narodowe celem wyboru Prezydenta.

Gdyby Sejm był rozwiązany w chwili, gdy urząd Prezydenta Rzeczypospolitej jest opróżniony, Marszałek Sejmu zarządzi niezwłocznie nowe wybory do Sejmu i Senatu.

Artykuł 42.

Jeżeli Prezydent Rzeczypospolitej przez trzy miesiące nie sprawuje urzędu, Marszałek zwoła niezwłocznie Sejm i podda jego uchwale, czy urząd Prezydenta Rzeczypospolitej należy uznać za opróżniony.

Uchwała, uznająca urząd za opróżniony, zapada większością $\frac{3}{5}$ głosów przy obecności przynajmniej połowy ustawowej, to jest ordynacją wyborczą ustalonej, liczby posłów.

ZESTAWIENIE KLUBÓW ZGROMADZENIA NARODOWEGO WEDŁUG IŁOŚCI POSŁÓW I SENATORÓW.

(W dniu 25 marca 1925 roku).

1. Klub Związku Ludowo-Narodowego . . .	129 pos. i sen.
2. Klub Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie“ i „Jedność Ludowa“) . . .	64 „ „
3. Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego („Piast“)	61 „ „
4. Klub Chrześcijańskiej Demokracji (Chrześcijańsko-Narodowego Stronnictwa Pracy)	49 „ „
5. Związek Parlamentarny Polskich Socjalistów (Polska Partja Socjalistyczna)	48 „ „
6. Koło Żydowskie	46 „ „
7. Klub Chrześcijańsko-Narodowy (Chrześcijańsko-Narodowe Stronnictwo Rolnicze i Stronnictwo Chrześcijańsko-Narodowe)	31 „ „
8. Klub Zjednoczenia Niemieckiego	22 „ „
9. Klub Narodowej Partji Robotniczej	21 „ „
10. Klub Ukraiński	18 (w tem 1 vacat w Sejmie).
11. Klub Związku Chłopskiego.	13 posłów.
12. Klub Białoruski	14 pos. i sen.
13. Klub Stronnictwa Katolicko-Ludowego	6 posłów.
14. Klub Niezależnej Partji Chłopskiej	6 „

15. Komunistyczna Frakcja Poselska	6 posłów.
16. Klub Ukraińsko-Włościański (Chliborobów) Wschodniej Małopolski	5 „
17. Klub Chłopskiego Stron. Radykalnego	4 „
18. Żydowska Partja Ludowa	1 poseł.
Posłów i senatorów bez przynależności Klubowej (6 posłów i 5 senatorów)	<u>11 p. i sen.</u>
Razem	555 p. i sen.

ERRATA.

Na wewnętrznej karcie tytułowej w wierszu 6-ym i 7-ym należy skreślić słowa: „*Regulamin Sejmu i Senatu*“.

W przedmowie, w wierszu 19-ym (od góry) należy skreślić słowa: „*Regulamin Sejmu i Senatu*“.

Na str. 16 pod nagłówkiem rozdziału, zamiast „(w lutym 1925 roku)“ powinno być: „(W dniu 31 marca 1925 roku)“. — Na tejże stronie, w wierszu 11-ym od góry zamiast „46“ powinno być: „47“.

Na str. 21 pod nagłówkiem, zamiast „(1 grudnia 1922 — 15 luty 1925)“, powinno być: „(1 grudnia 1922 — 31 marzec 1925)“; na tejże stronicy w 1-ym od góry wierszu tekstu, zamiast: „(do połowy lutego 1925 roku)“, powinno być: „do dn. 31 marca 1925 roku.“

Na str. 21 w wierszu 9-ym od dołu, zamiast „dni“, powinno być: „dn.“

Na str. 24 w wierszu 1-ym od dołu należy skreślić słowa: „(patrz str. 141 — 160, Klub P. S. K. L.)“

Na str. 25 należy skreślić cały 1-y wiersz od dołu.

Na str. 26 w wierszu 14 i 15-ym od góry należy skreślić słowa: „(patrz str. 251 — 268, Klub Zw. Chł.)“.

Na str. 27 należy skreślić wiersze: 5-y, 9, 10 i 11 od góry.

Na str. 32 w wierszu 1-ym od dołu zamiast: „87-a, tel. 103-24,“ powinno być „97-a, tel. 71-21.“

Na str. 58 w wierszu 1-ym od dołu, zamiast: „siedzibą“ powinno być „siedzibę“

Na str. 76 pod nagłówkiem rozdziału zamiast „15 marca“ powinno być „31 marca“.

Na str. 89 w wierszu 16-ym od góry, w nagłówku, zamiast „Ukraińsko - Włóscijański“ powinno być: „Ukraińsko-Włóściański“.

Na str. 91 pod nagłówkiem rozdziału, zamiast „15 marca“ powinno być: „31 marca“.

Na str. 95 pod nagłówkiem rozdziału zamiast „15 luty“ powinno być: „31 marzec“

Na str. 97 pod nagłówkiem rozdziału zamiast „1 marca“ powinno być: „31 marca“.

Na str. 109 u góry, ponad nagłówkiem „Senatorowie z list państwowych“ należy wstawić co następuje: „Ogółem z okręgów wyborczych weszło do Senatu 93 senatorów.“

Na str. 110 należy wstawić słowa: „Ogółem z list państwowych weszło do Senatu 18 senatorów“.

Na str. 111 pod nagłówkiem rozdziału, zamiast: „15 marca“ powinno być: „31 marca“.

SPIS RZECZY.

	Str
<i>Przedmowa</i>	3
Wyjątek z Konstytucji 17 Marca 1921 r. o władzy ustawodawczej	5
Układ sił politycznych w Sejmie i Senacie R. P.	16

I. Przewodnik po Sejmie R. P.

Zmiany personalne i polityczne w Sejmie (1/XII 1922 — 15/II 1925)	21
Spis posłów w porządku alfabetycznym	29
Prezydjum Sejmu	56
Sąd Honorowy Sejmu	57
Spis okręgów wyborczych do Sejmu	58
Posłowie z list państwowych	72
Podział posłów na Kluby	76
Zestawienie Klubów sejmowych według ilości posłów	91

II. Przewodnik po Senacie R. P.

Zmiany personalne i polityczne w Senacie (1/XII 1922 — 15/II. 1925)	95
Spis senatorów w porządku alfabetycznym	97
Prezydjum Senatu	104
Sąd Honorowy Senatu	105
Spis okręgów wyborczych do Senatu	106
Senatorowie z list państwowych	109
Podział senatorów na Kluby	111
Zestawienie Klubów senackich według ilości senatorów	117

Zgromadzenie Narodowe (Sejm i Senat).

Wyjątek z Konstytucji 17 Marca 1921 roku o sposobie wyboru Prezydenta Państwa przez Zgromadzenie Narodowe	121
Zestawienie Klubów Zgromadzenia Narodowego według ilości posłów i senatorów	123

Plan sali Sejmu Rzeczyp. Polskiej z podziałem miejsc na Kluby (w dn. 15 lutego 1925 r.)

Plan sali Senatu Rzeczyp. Polskiej z podziałem miejsc na Kluby (w dn. 15 lutego 1925 r.)

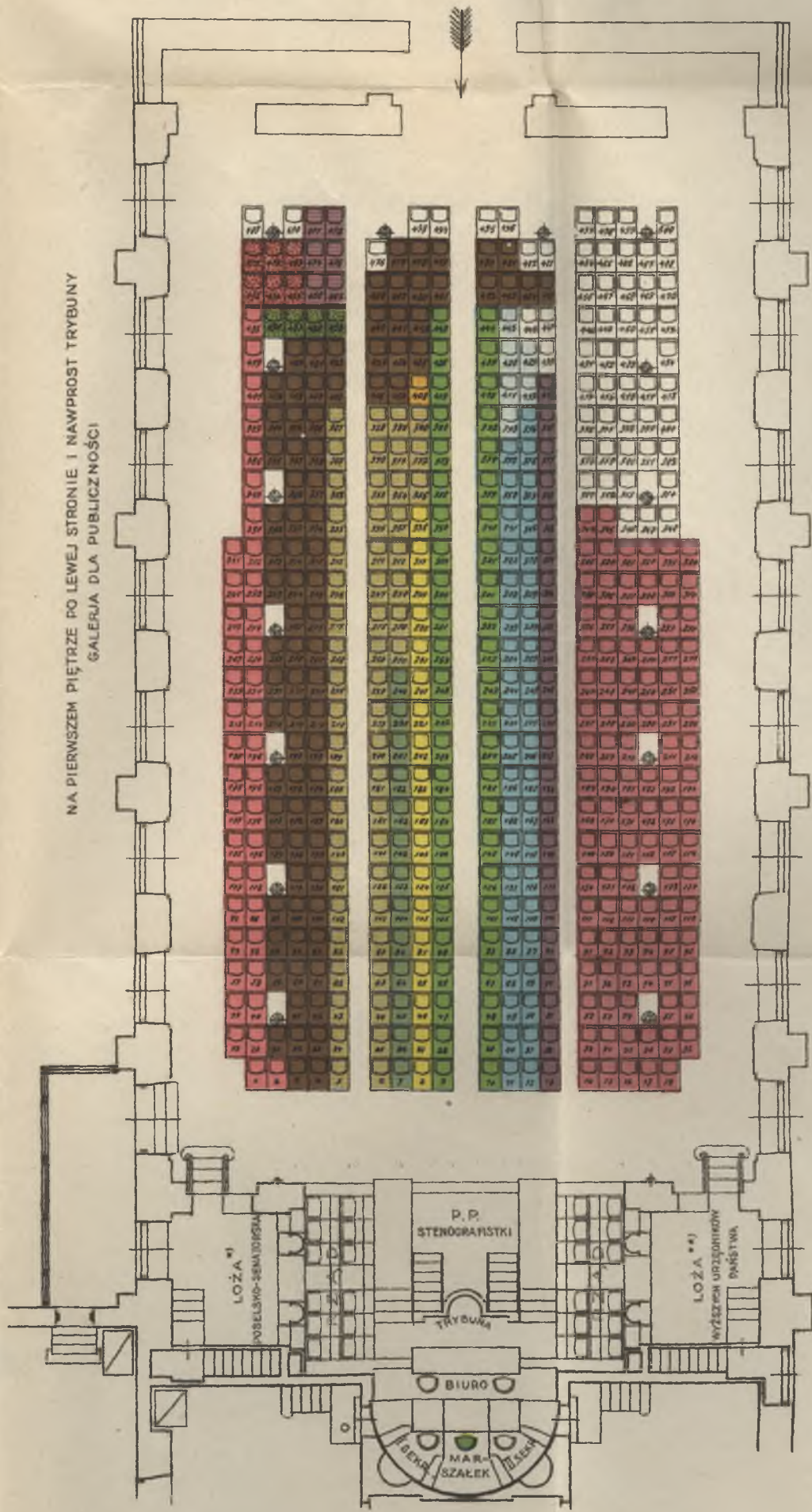

P L A N

SALI SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ Z PODZIAŁEM MIEJSC WEDŁUG STRONNICTW

W DNIU 15 LUTEGO 1925 ROKU.

	Liczba posłów
 Klub Związku Ludowo-Narodowego . . .	99
 Klub Chrześcijańsko-Narodowy (Chrześcijańsko - Narodowe Stron- nictwo Rolnicze i Stronnictwo Chrze- ścijańsko-Narodowe)	22
 Klub Chrześcijańskiej Demokracji (Chrześcijańsko - Narodowe Stron- nictwo Pracy)	41
 Klub Stronnictwa Katolicko-Ludowego . . .	6
 Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast”	49
 Klub Narodowej Partji Robotniczej . . .	18
 Klub Związku Chłopskiego	13
 Klub Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”). . .	53
 Klub Niezależnej Partji Chłopskiej . . .	6
 Klub Chłopskiego Stronnictwa Rady- kalnego	4
 Klub Związku Parlamentarnego Polaków Socjalistów.	41
 Komunistyczna Frakcja Poznańska	6
(w tem 1 poseł uwłężony)	
 1 poseł polski bez przynależności klu- bowej (p. Stanisław Thugutt).	1
Mniejszości Narodowe posłów:	
Koło Żydowskie	34 (ortodoksi [12] w centrum, reszta na le- wicy, przy Z. P. S. L.)
Żyd. Partja Ludowa (Poseł Pryłucki Nojach) 1	(lewica)
Klub Zjednoczenia Nie- mieckiego	17 (miejsca przy P.P.S.)
Klub Ukraiński	12 (miejsca przy Żydach)
Klub Ukraińsko - Wło- sciański Wschodniej Ma- łopolski	5 (centrum)
Posłowie ukraińscy bez przynależn. klubowej	4 (lewica)
Klub Białoruski	11 (w tem 1 vacat miejsca przy Żydach)
Poseł rosyjski	1 (prawica)
Razem	85
Razem = 444.	

PLAN PARTERU

*) PONAD TĄ LOŻĄ NA I PIĘTRZE, ZNAJDUJE SIĘ LOŻA DYPLMATYCZNA
**) PONAD TĄ LOŻĄ NA I PIĘTRZE, ZNAJDUJE SIĘ LOŻA PREZYDENTA PAŃSTWA

P A H

SALE 2 E 1 M U BACZYPOSTOJITZ
Z ROZBIALEM WEDZ WIDUC STROM KTN

128.
Mary

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

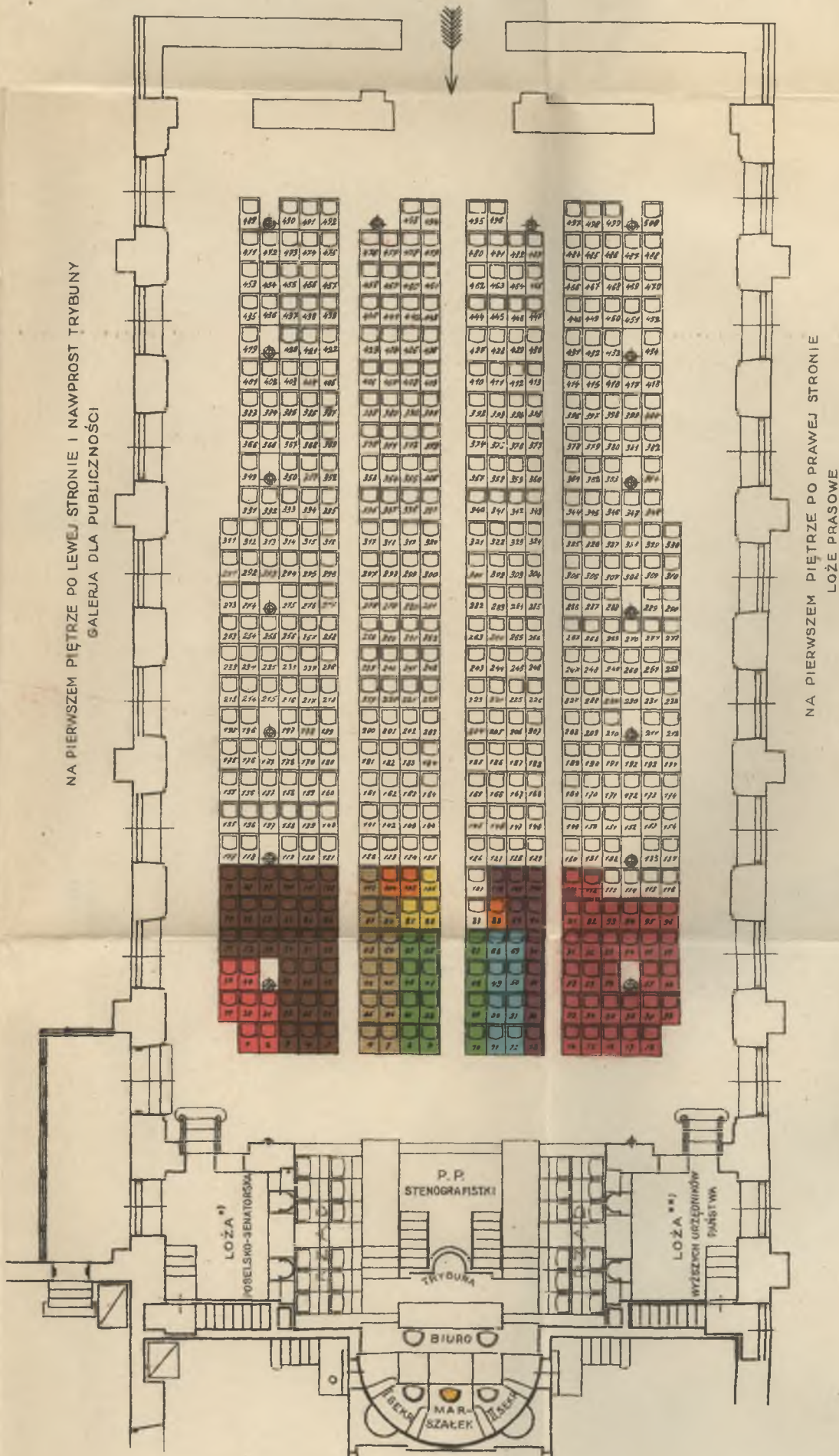

P L A N

SALI SENATU RZECZYPOSPOLITEJ Z PODZIAŁEM MIEJSC WEDŁUG STRONNICTW

W DNIU 15 LUTEGO 1925 ROKU.

	Liczba senatorów
Klub Związku Ludowo Narodowego	30
Klub Chrześcijańsko-Narodowy (Chrześcijańsko - Narodowe Stronnictwo Rolnicze i Stronnictwo Chrześcijańsko-Narodowe)	9
Klub Chrześcijańskiej Demokracji (Chrześcijańsko-Narodowe Stronnictwo Pracy)	8
Klub Polskiego Stronnictwa Ludowego „Piast”	12
Klub Narodowej Partji Robotniczej	3
Klub Związku Polskich Stronnictw Ludowych („Wyzwolenie” i „Jedność Ludowa”)	11
Klub Związku Parlamentarnego Polskich Socjalistów	7
Senatorów Polskich bez przynależności Klubowej:	
na prawicy	2 (w tem Marszałek Senatu p. W. Trąpczyński)
w centrum	1
na lewicy	1
	Razem 4 4
Mniejszości Narodowe:	
Sen.	
Koło Żydowskie	12
Klub Ukraiński	6
Zjednoczenie Niemieckie	5
Klub Białoruski	3
Senator rosyjski	1
	Razem 27 27
	Razem = 111.

PLAN PARTERU

*1) PONAD TĄ LOŻĄ NA I PIĘTRZE, ZNAJDUJE SIĘ LOŻA DYPLOMATYCZNA
**1) PONAD TĄ LOŻĄ NA I PIĘTRZE, ZNAJDUJE SIĘ LOŻA PREZYDENTA PAŃSTWA

F L A N

SALI SENANTU BEEZYTON

3 PODZALAN WISOC WEDUC STON K 1 W

W 1000 1000 1000 1000

*Long by hand
Singapore's
pocahyany*

KSIĘGARNIA

ANTYKWARIAT

8000-

E 467397

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Biblioteka Śląska w Katowicach

Id: 0030000955453

I 897704